ئێریک ئیمانوئێل شمیت

دادەسووری
و
ئۆسکار

وەرگێڕ: سەلاح گادانی

داده سووریێ

و

ئـــــــۆســـــــــــــكــار

نووسینی

ئیریک ئیمانوێل شمیت

بە زمانی فرانسەیی

وەرگێڕ لە زمانی سویدییەوە:

سەلاح گادانی

٢٠١٨

ناسنامەی کتێب

ناوی کتێب: دادە سووریێ و ئۆسکار

نووسەر: Erik- Emmanuel Schmit

وەرگێڕ: سەلاح گادانی

بابەت: رۆمان

تیراژ:

چاپی یەکەم: سەرماوەزی ٢٠١٩

چاپخانە: هەرزان ستۆکهۆڵم

ISBN: ٩٧٨-٩١-٦٣٩-٨١٦٦-١

له تەواوی ئەو کاتانەدا کە بە وەرگێڕانی ئەم کتێبە بە لاپەڕ کەم و بە ناوەرۆک دەوڵەمەندەوە خەریک بووم، یاد، وێنە و وتەی سێ کەس هەر دەم لە زەین، لە بەر چاوان و لە گوێمدا بوون. ئەم سێ کەسە هەر کامیان بە شێوەیەک لە شێوەکان هەوێن و هاندەری بەردەوامیم لەو بوارانەدا بوون کە لێیان تێپەڕیوم یان ئێستا لە سەریان بەردەوامم. ئەم کارە بچووکە پێشکەش بەم سێ مامۆستایەی ژیانم دەکەم.

سوپاس بۆ باوکم کە ڕێگەی دۆزینەوەی ڕێبازی مرۆڤ بوون و خۆڕاگری لە هەمبەر ناڕێکی‌یەکانی ڕۆژگاری، نیشان دام.

سوپاس بۆ مامەکانم خەلیل و مەحەمەد کە تا دوا چرکەی ژیانیان بە باوەڕەوە ژیان و بۆ من و زۆرێک لە ئەندامانی بنەماڵە بوونە سەرمەشق و هاندەر.

وەرگێڕ سەلاح گادانی

پووشپەری ٢٧١٨

سوید

ئەم کاتەت باش خوا!

من ناوم ئۆسکارە، تەمەنم دە ساڵە، کۆمەڵێک کاری ناشیرین و دزێوم کردووە. کلکی سەگ و پشیلان و خانووەکەمانم ئاگر تێبەرداوە. وابزانم تەنانەت جارێکیان ماسییە سوورەکانیشم لە ئاوەکەیان دەرهێناوە و دانیشتوومەتە سەیری هەڵبەز و دابەزیان. ئەوە یەکەم جاریشە نامە بۆ تۆ دەنووسم. وەک خۆت دەزانی تا ئێستا لەبەر چوونی فێرگە دەرەتانم نەبووە.

ڕاستییەکەت بوێ، ئەگەر مەجبوور نەبم هیچ وازم لە نامەنووسین نێ. نووسین شێوەیەکی باشە بۆ درۆکردن، ئەویش وەک خۆت دەزانی، لە گەورەکان دەوەشێتەوە.

دەڵێی نا وانییە؟ با نامەکە سەرلەنوێ دەس پێبکەینەوە:

"من ناوم ئۆسکارە، تەمەنم دە ساڵە، کۆمەڵێک کاری ناشیرین و دزێوم کردووە. ئاگرم بەرداوەتە کلکی سەگ و پشیلان و خانووەکەمان. وابزانم تەنانەت جارێکیان ماسییە سوورەکانیشم لە ئاوەکەیان دەرهێناوە و دانیشتوومەتە سەیری هەڵبەز و دابەزیان. ئەوە یەکەم جاریشە نامە بۆ تۆ دەنووسم. وەک خۆت دەزانی تا ئێستا لەبەر چوونی فێرگە دەرەتاتم نەبووە."
دەشم توانی بنووسم "نازناوم "سەرهێلکەیە و ڕووەمای منداڵێکی حەوت ساڵانم هەیە، بە هۆی نەخۆشی (شێرپەنجە) سەرەتانەوە، لە نەخۆشخانە دەژیم و تا ئێستاش هیچ کات تاکە وشەیەکیش چییە بۆم نەنووسیوی، چونکە باوەڕم بە بوونت نییە."

لەوانەیە بە نووســینی ئەم فەرمایشــتانە کارەکە لە خۆم تێکدەم و هیچ حەز نـەکـەی گوێم بۆ ڕادێری، بـەڵام هـەر چۆنێـک بێ دەبێ پێمـەوە مـانـدوو و سەخڵەت بی. ئەوە پێویستی سەرەکی منە.

زۆری منەت هەیە ئەگەر ئیشــێک یان دووانم بۆ جێبەجێ بکەی، کە ئێســتا بۆت باس دەکەم.

نەخۆشـخانە شـوێنێکی خۆشـە. گەورەکان ڕووخۆشـن و بەردەوام بە دەنگی بەرز دەدوێن. تا حەز بکەی شـتوومەکی یاری و دادەی پەمەییپۆشـی لێیە کە هەردەم ئامادەن دەگەڵ منداڵەکان و هاوڕێکانم وەک "چزیلک" ،"ئەنیشتەین" و "گیپن"، کە ئەوانیش هەر نیشـتەجێی نەخۆشـخانەن، یاری بکەن. کە دەڵێم شـوێنێکی خۆشـە هەر قسـە نییە و لە خۆڕا واناڵێم، تەنیا ئەوەندە کفایەتە کە نەخۆشێکی لە سەردڵان بی و دڵخۆشیان ڕاگری.

بـەڵام ئێســتـا ئیتر من دەمێکـە بۆیـان دڵخۆشــکـەر نیم. بـەدوای ئـەم نەشـتەرگەرییەی وا لە سـەر موخیان کردم، هەسـت دەکەم دەوروبەرم زۆر بە دەماخ نین.

ســـەرلەبەیانی یان دوکتۆر دۆســڵدۆرڤ دێتە ســـەردانم، ســـەیری ڕێژە جۆراوجۆرەکان کە وا بەتەنیشــت تەختی خەوەکەمەوە هەڵواسراون، دەکات، دەبینم دۆخەکەی بەدڵ نییە و بێهیوایە. بێئەوەی هیچ بڵێ بە چەشــنێک ســـەیرم دەکـات، وەک بڵێی تـاوانێکم ئەنجـام دابێ. هـەرچـەنـد من کـاتی نەشـتەرگەرییەکە زۆر ئازا، روحسـووک و لەسـەر دڵان بووم، لێگەڕام دەخەوم کـەن، واتە بێ هۆشــم کەن، ســـەرەڕای ژانێکی زۆر دەنگم لێوە نـەهـات و دەرمانەکانیشم هەر دەم بە ڕێکوپێکی خواردووە.

هێندێک ڕۆژ لە خۆم دەنووسێم بە سـەریدا بگوڕێنم و بڵێم، پیاوی چاک! بە خۆت و بەم چاوە چکۆڵانەتەوە کە لە ژێر برۆکانت و لە پشت چاویلکەکەتدا،

هەر بە قەت دەنکە نۆکێکیان لێماوەتەوە، وا سەیری من مەکە! ڕەنگە بۆخوت دە نەشتەرگەری و عەمەلیاتەکەدا سەرکەوتوو نەبووبی.

بەڵام کە دەبینم وا هەناسە سارد، بێهیوا و کەنەفتە، هەموو وشەکان دە ئەوکمدا پەنگ دەخۆنەوە.

هەر چەند جارێک دوکتۆر دۆسڵدۆڕڤ وا بێدەنگ و کەنەفت دەبینم زۆرتر هەست بە تاوانباری دەکەم. لێم حاڵیبووە کە نەخۆشێکی باش نیم و کۆشک و قەڵای باوەڕی دوکتۆرەکانم بە زانستی پزشکی، تێکقرماندووە.

چۆنیەتی بیرکردنەوەی دوکتۆر دۆسڵدۆرڤ وەک ڤایرۆس دەوروبەریشی داگرتووە. ئێستا پەرەستارەکان، دوکتۆرە گەنجەکان کە لە زانکۆوە بۆ فێربوون دێن، بگرە خزمەتکارەکانی ئەو بەشەش کە وا منی لێم، هەر بە شێوەی دوکتۆر دۆسڵدۆرڤەوە سەیرم دەکەن. مات و کەساسن. ئیتر وەک پێشوو بە قەشمەرییەکانی من پێناکەنن، بەڵکوو بە زۆری بزەیەک دیننە سەر لێوان، وەک بڵێی سەردەمی هاوکێشیی پێکەنینەکامان بەسەرچووبێ. تەنیا کەسێک کە نەگۆڕاوە"دادە سووری"یە کە گفت و لفت و هەڵسوکەوتی هەر وەک جارانە. ئەویش وابزانم تەمەنی هێندە لە سەرێیە بۆیە هیچ ئاڵوگۆڕی بەسەر دانایە. ڕووپۆشەکەی بڵێی و نەڵێی باوێک لە هی پەرستارە پەمەییپۆشاکانیتر ئاماڵ سوورترە. هەر بۆیەش ناوم ناوە "دادە سووری".

خوایە! چاوەڕوان مەبە، بەتەما نیم دادە سوورێت پێبناسێنم، چونکە برادەری خۆتە. ئەویش بوو بە منی گوت نامە بۆ تۆ بنووسم. هەر چەند کە ئەوە تەنیا منم بە دادە سووری بانگی دەکەم، بەڵام دەبێ بزانی باسی کێ دەکەم.

ئەو لە هەموو پەرستارە پەمەییپۆشەکانی دیکە کە دێنە بەشیمنداڵان، بە تەمەنترە.

– داده سووریٚ تەمەنت چەندە؟

– ئۆسکار گیان ژمارەیەکی سیزدە ڕەقەمیت لە بیر دەمێنیٚ؟

– نا وانیە، گاڵتەم پیٚدەکەی!

– نا، بە هێچ کلۆجێک نابیٚ کاربەدەستانی نەخۆشخانە تەمەنی من بزانن. بێتوو بزانن، لێرە دەرم دەکەن و ئیتر ناتوانین یەکتر ببینین.

– لە بەر چی؟

– من بە قاچاخ خۆم دەگەڵ خستووە. ئەگینا لەبەرکردنی ڕووپۆشی پەمەیی، سنووری تەمەنی خۆی هەیە، کە وا من دەمێکە ئەو سنوورەم تێپەڕاندووە.

– واتە ماوەی لە کارکردنت تێپەڕ بووە و "ئیکسپایر" بووی.

– بەڵیٚ

– وەک قوتووی شیری پاستۆڕیزە؟

– شـــــــ... ـش!

– دەی باشە! هیچ ناڵێم.

داده سووریٚ زۆر بەجەرگە کە نهێنی خۆی لە لای من درکاند، بەڵام خەمت نەبیٚ، کوڕێکی قایمی هەڵبژاردووە، مەگەر گۆڕ لێم بزانیٚ.

کە بیری لێدەکەمەوە زۆر بەلامەوە سەیرە، چۆن ئەو هەمووە چین و لۆچەی تەوێڵ و بەر چاوانی لێیان لە قاو نەداوە.

جارێکی دیکەش هەروا بە هەڵکەوت نهێنێکیتری داده سوورێم پێزانی.

خوایە! ئێستا کە ئەمەیانت بۆ دەگێڕمەوە دڵنیام بیٚ یەک و دوو دەزانی باسی کیٚ دەکەم.

ئەو ڕۆژە لە پارکی نەخۆشخانە پیاسەمان دەکرد کە لە ناکاو پێینایە ناو

گووسەگ و بە تووڕەییەوە گوتی:

- لەعنەتی خـــــــ ....
- دادە سووریّ، بۆ وا ناشیرن دەدویّ!
- هێدی بە، هێدی بە! چۆنم پێخۆش بێ وا قسەدەکەم.
- جا کوا وا دەبێ دادە سووریّ!
- دەی پێهەڵێنەوە! بەگیانی ناخێرمان ئێمە هاتووینە پیاسە.

کیسەڵ خێراتر دەڕوا.

کاتێک دانیشتینە سەر کورسییەک و سەرەو شەگەڵاتێکمان خوارد و هێندێک حەساینەوە، پرسیم:

- چۆنە وا دەمشڕی؟
- ئۆسکار گیان، لە ئیشی پێشوومدا تووشی ئەم نەهامەتییە بووم. لەو ئیشەدا زمانی نەرم و نیان نیشانەی لاوازی و ترسنۆکی بوو.
- کام ئیش، بۆ ئێشی دیکەت هەبووە؟
- لەوانەیە بڕوام پێنەکەی.
- با، بەڵێن بێ.
- زۆرانیگر.
- گاڵتە دەکەی!
- زۆرانیگر! نازناویشم "شێرەژنیکاسێڵ" بوو.

لەو ڕۆژە بەدواوە هەر کات بێتاقەت دەبم و دادە سووریش دڵنیا بێ کەس نامانبیستێ، باسی زۆرانبازی و کێبەرکێ بەناوبانگەکانی خۆیم بۆ دەکات. کێبەرکێی شێرەژنی کاسێڵ بەرانبەر بە "کۆڵەوەژی جەهەننەمێ" یان

دەسوپەنجە نەرمکردنی شێرەژنیکاسێڵ دەگەڵ "مەچەکبابۆڵە" و سەرتۆپی هەمووانیش وەستان لە بەرانبەر "دان ئاڵتون" لە جامی جیهانیدا. دان ئاڵتون یەک لەوانە بوو کە تا ئەو کات پشتی بۆ جارێکیش لە دۆشەگ نەدرابوو.

کاتێک باسی کێبەرکێکان دەبیستم، لە ئاوێنەی خەیاڵی خۆمدا دادە سووری بە ڕووپۆشە پەمەییە ئاماڵسوورەکەیەوە دەبینم کە چۆن قژی مەچەکبابۆڵەی بە دەستەوەیە و بە دوای خۆیدا ڕایدەکێشێ. هەر وەک بۆخۆم بم وایە، هەست بە هێز و توانایەکی پتر دەکەم، خوێن لە دەمارەکانمدا گەڕێکی توندتر دەگرێ و هەستی تۆڵەم تێدا دەبزوێ.

خوایە ئێستا چی، ئەگەر ئێستاش دادە سووری یان شێرەژنی کاسێڵ بەم هەمووە ناو و ناوبانگەوە نەناسێیەوە، ئەی کێ دەناسی؟

جا با بچینەوە سەر باسەکەی خۆمان. دوابەدوای نەشتەرگەریەکەی سەر موخم، لێرە لە نەخۆشخانە زۆربەیان نائومێد بوون، وادیارە لێدانی کیمیایش ناسۆرەکەی منی پێ بنەبڕ نەکراوە. لەوە دەچێت ئێستا ئیتر دوکتۆرەکان دەستەوەستان مابنەوە و نەزانن چ بکەن. ئا لێرە دایە کە منیش بەزەییم پێیاندا دێ. دوکتۆر دۆسلدۆڕڤ، کە دایکم پێیوایە زۆر قۆزە و منیش پێموایە برۆکانی زۆر چڕ و داشۆڕاون، زۆر خەفەتبارە، دەڵێی پاپانۆئێلە و خورجێنەکەی هیچ دیاری تێدا نەماوە.

بار و دۆخەکە هەر دێ و خراپتر دەبێ، تەمێک دەوروبەرمی داگرتووە. دەگەڵ چزیلکی برادەرم لەم بارەوە قسەم کرد. لە ڕاستیدا ئەو ناوی چزیلک نییە بەڵکوو ناوی"ئـیـڤـێـس"ـە، بەڵام لێرە ئێمە پێی دەڵێین چزیلک، چونکە ئازای لەشی سووتاوە و برینە.

– چزیلک! وێناچێ ئیتر دوکتۆرەکان زۆریان حەز لەمن بێ، هەر دێ و زۆرتر خەفەتباریان دەکەم.

- سەرهێلکە، وێکی نێ! ئەوە دەڵێی چی، دوکتۆر بە سەبرن. ئەوان هەموو کات دەیان ڕێگاچارە، دەرمان و نەشتەرگەرییان هەیە کە لە سەر نەخۆشێک ئەنجامی بدەن. ئەژماردوومە، بەڵێنی شەش عەمەلیاتیان پێداوم.
- ئاخر نەخۆشی‌یەکەی تۆ جیاوازە و هەڵدەگرێ.
- لەوانەیە.
- باشە بەڵام بۆ دەقاودەق و بێ‌پێچانەوە، پێم ناڵێن کە دەمرم؟

کە وام گوت، چزیلکیش وەک هەموو ئەوانەی تر لە نەخۆشـخانە کەڕ بوو. لە نەخۆشخانە کەس نییە وشەی "مردن" ببیستێ. بە بیستنی ئەم وشەیە ساتێک بێدەنگی ژوورەکە دادەگرێ و پاشان خێرا قسەکە دەگۆڕن و لە شتێکی دیکە دەدوێن. من ئەوەم لە سـەر هەمووان تاقیکردۆتەوە لە سـەر دادە سـووریێ نەبێ.

ئەم بەیانییە ویستم دادە سووریێ تاقی بکەمەوە بزانم ئەویش بە بیستنی ئەم وشەیە گوێی کپ و گران دەبێ!؟

- دادە سووریێ، وێدەچی کەس نایهەوێ پێم بڵێ کە خەریکە دەمرم.

دەمێکی باش تێم‌ڕاما. بڵێی ئەویش دژکردەوەی هەر وەک هەموو ئەوانی‌تر بێ؟ لە دڵی خۆمدا گوتم، نا ئیتر ئەتۆش نا، شێرەژنی کاسێڵ بەجەرگ بە، مات مەبە و سەرت لە بەر خۆت مەنێ.

- چ پێویستە شتێکی هەر ئێستا خۆت دەیزانی، خەڵک بۆت باس بکا؟

سەیرە خۆ بیستی! خۆ گوێی لێبوو! گوتم:

- وا هەست دەکەم کە ئێرە دەگەڵ نەخۆشخانەی دیکە جیاوازی هەبێ. بە رواڵەت وادەنوێنن کە خەڵک بۆیە دێننە ئەم نەخۆشخانەیە، چاری بکەن، کە چی واش هەیە مرۆڤ بۆ مردن بهێننە ئێرە.
- ڕێی تێدەچێ ئۆسکار، وا بزانم ئێمە ئەم هەڵەیە دەگەڵ ژیانیشدا دەکەین. لە بیرمان دەچێت کە ژیان چەند ناسک و زەریفە و چەند زوو لە کیس دەچێ. هێندە کەمتەرخەمین هەموو پێمانوایە نەمرین و هەتا هەتایە دەژین.
- دادە سووریّ، وابزانم نەشتەرگەرییەکەم سەرکەوتوو نەبووە، وەنێ؟

دادە ســـووریّ هیچ وەڵامێکی نەداوە. ئەوەش شـــێوەیەک بوو لە وەڵامدانە و هاوڕیی کردنی پرســـیارەکەی من. کاتێک دڵنیا بوو کە وەڵامەکەم وەرگرتووە و تێگەیشتووم، سەری هێنایە بن گوێم و بە دەنگێکی نزم و داواکارانە وتی:

- دەتوانی سوێندم بۆ بخۆی کە ئەمەت لە من نەبیستووە؟
- سوێند دەخۆم.

بۆ دەمەســـــاتێکی باش نوقمی بیدەنگی بووین و لێگەڕاین ئەم بیرۆکەیە باش لە مێشکماندا بنیشێ و جێ بگرێ.

- ئۆسکار بۆ نامەیەک بۆ خودا نانووسی؟
- نا، ئیدی ئەتۆ نا، دادە سووریّ!
- چی ئەمن نا؟
- تۆ نا! پێم وا نەبوو تۆ درۆیان بـــکەی.
- بەڵام من درۆ ناکەم.
- ئەی بۆ باسی خوا دەکەی؟ جارێک بە چیرۆکی پاپانۆئێل سەریان خستۆتە

سەرم و فریویان داوم. جارێکیش بەسە!

- ئۆسکار، من هیچ پەیوەندێک نێوان خودا و پاپانۆئێل نابینم.
- هەر یەک شتە، مێشک شووردنەوە و بە شێت زانین.
- پێتوایە شێرەژنی کاسێڵ، زۆرانکاری بە تەمەن، خاوەنی سەت و سی میداڵیای براوە لە سەت و شێست و پێنج کێبەرکێدا، بۆ تاکە چرکەیەکێش بڕوای بە پاپانۆئێل بێت؟
- نا.
- واتە من بڕوام بە پاپانۆئێل نییە بەڵام باوەڕم بە خوا هەیە.
- جا کە شێرەژنی کاسێڵ وا بڵێ، ئەوە شتێکی دیکەیە.
- بۆ نامە بۆ خوٚا بنووسم؟
- ئەو کات هەست بە تەنیایی ناکەی.
- وەلا بابە تەواوە. تەنیایی بە شتی نەبوو پڕ نابێتەوە.
- کارێکی وا بکە کە هەبێ.

سەری دانواند، هاتە بن گوێم و وتی:

- هەر جارێ بیری لێبکەیەوە، هێندێک زۆرتر هەست بە بوونی دەکەی. ئەگەر کۆڵ نەدەی و بەردەوام بی، بوونی بە تەواوی هەست پێدەکەی. ئەوکات یارمەتیت دەدا.
- جا چی بۆ بنووسم؟
- بۆی باس بکە کە چۆن بیر دەکەیەوە. ئەو بیرانە کە لێیان نادوێین چەشنی خۆرە مرۆڤ لە جموجۆڵ دەخەن، زەلیلی دەکەن و لە ناوی دەبەن. ئەو بیرانە کە لێیان نادوێین مێشکی مرۆڤ بۆ خۆیان تەرخان دەکەن و ڕێگای سەرهەڵدانی بیری نوێ نادەن. ئەگەر لە بیرەکان نەدوێین بۆگەن دەبن و

وەک تەنکەیخۆڵ بۆگەنیان گەڕەکە ماڵێک دادەگرێ.

– تێگەیشتم

– دەتوانی هەر ڕۆژێ داوایەکیشی لێ بکەی. بەڵام هەر یەک!

– دادە سووریێ ئەو خوایەی تۆ زۆر لەچەرە. ڕووحی ناو قۆڕییەکەی عەلائەدین سێ داوای جێبەجێ دەکرد.

– جا بەرخی بابم ڕۆژێ ئاواتێک وەدی بێ باشترە یان سێ ئاوات بە درێژایی تەمەنێک؟

– باشە تۆ بڵێی بتوانم داوای هەموو شتێک بکەم؟ وەک شوگلات، ورچۆکە یان سەیارەیەک....

– ئۆسکار گیان وا دیارە دیسان خەریکە خوا و پاپانۆئێلت لێتێکدەچێ.
تۆ دەتوانی داوای شتی وا بکەی تا مانای ژیان تێبگەی و سەربوردەت بگۆڕی.

– وەک چی؟

– بۆ وێنە هێز، توانا، ورە و وەڵامی ئەو شتانەی تێیان ناگەی.

– بەڵێ، تێگەیشتم.

– ئۆسکار، تەنانەت دەتوانی بۆ خەڵکی دیکەش بپاڕێیەوە و ئاواتیان بۆ بخوازی.

– لە سەر ڕۆژێ تاقە ئاواتێک پیاوەتی ناکرێ. بۆخۆم گەلێک ئاوات و ئارەزوم هەیە.

ئەوە بوو سەرچاوە، بناوان و هۆی ئەو نامە نووسینە .

وا لەو نامەیەدا دۆخی ژیانی خۆم لە نەخۆشخانەدا بۆ باس کردی، ژیانێک کە بۆتە هۆی نیگەرانی دەوروبەرم و بێباوەڕی بە زانستی پزیشکی.

خوایە حەز دەکەم بزانم، پێتوایە لەم نەخۆشییە دەرباز دەبم و چاک دەبمەوە؟ بەڵام لێممەپێچەوە، بێ یەک و دوو بڵێ ئـــا یان نـــا، داوایەکی قورس نییە.

تا بەیانی ماڵاوا

ئۆسکار

ئەوە خراپ خۆ ئادرەسەکەشتم نییە، چ بکەم؟

ئەم کاتەت باش خوایە!

بژی بەڕاســـتی تۆ زیرەکی، بەرلەوەی نامەکەت بۆ پۆســـت بکەم وەڵامت دامەوە. چۆنت زانی؟

ئەمڕۆ بەیانی لە ژووری یاری دەگەڵ"ئەنیشـــتەین" شـــەترەنجم دەکرد کە "گیپن" وەژوور کەوت و وتی:

- دایک و باوکت هاتوون، وا لێرەن.
- دایک و باوکی من؟ شتیوا نابێ، ئەوان تەنیا ڕۆژانی یەکشەممە دێن.
- خۆم سەیارەکەیانم بینی، مەگەر جیبێکی سوور نییە؟
- وا هەر نییە.

شـانێکم هەڵتەکاند و گوێم نەدایە و لە یاری کردنەکەم لەگەڵ ئەنیشـتەیندا بـەردەوام بووم، کـە چی بیر و هۆشـــم لـە شـــوێنکیتر بوو، هـەر بۆیـەش ئەنیشـتەین یەک یەک و دوو دوو تێکڕای داشـەکانمی خوارد. بەوەش هێندەی دیکە تێکچووم.

با ئەوەش بڵێم؛ بۆیە بەو هاوڕێیەم ناڵێن ئەنیشتەین چونکە لە ئێمەمانان زۆر ژیر و وریاترە، بەڵکوو لە بەر ئەوەیە کە سەری دوو هێندەی سەری مەمانانە، بە ئەنیشـــتەین بانگی دەکەین. دەڵێن ســـەری ئاوی هێناوە. هاتباو هەمووی مێشک بوایە حاڵمان شڕ دەبوو.

کە زانیم وا خەریکە یاری شـــەترەنجەکە دەدۆڕێنم، هەروا جێم هێشـــت و دەگەڵ گیپن‌دا چوومە دیوەکەی ئەو کە پەنجەرەکانی دەڕوانێتە ســـەر پارکی ڕاگرتنی سەیارەکان. گیپن ڕاستی دەکرد، دایک و بابم هاتبوون.

خوایە! دایک و باوکم لەو نیزیکانە ناژین، هەر چەند تا لە ماڵەوە دەژیام هەستم پێ‌نەکرد بوو. ئێستا کە لە ماڵەوە نەماوم دەزانم چەند دوورە،

ماویەکە ئیتر دایک و باوکم ناتوانن وەک جاران بێنە ســـەردانم و حەوتووی جارێک زیاتر نایان بینم، تەنیا ڕۆژانی یەکشـــەممە چونکە ئەوان کار ناکەن و منیش هەروا.

گیپن وتی :

- بینیت ڕاست دەکەم. ئێستا مزگێنی چم دەدەیەی؟
- شوگلاتی بە گوێزەوەم هەیە.
- هیچ شتی خۆشترت بەلاوە نییە؟
- نا
- ئەوەش خراپ نییە، بێنە دەی قەی ناکا.

هەڵبەت ئێمە بۆمان نییە خواردەمەنی بدەینە گیپن چونکە ئەو بۆیە لێرەیە کز و لاواز بێ و کێشـی دابەزێ. نۆ سـاڵی تەمەنە و نەوەد و هەشـت کیلۆیە، باڵا و پانتاییشـــی وەک یەک وایە، واتە یەک و دە لە یەک و دە ســـانتیمدا هـەڵکـەوتووە. کراس‌وپـانتۆڵی تـایبـەتی بۆ بـە دروون دەدەن، ئـەگێنـا لـە جل‌وبەرگی نەخۆشخانەدا جێی نابێتەوە.

بەڵام چیت لێوەشـــارم، من و هاوڕێکانم هەر خواردنێک لە خۆمان زیاد بێ دەیـدەینـە گیپن، چونکـە هیچکـاممان پێمان وا نییـە کێشـــی دابـەزێ و کـە

دەشــبینین بەســتەزمانە هەمیشــە برســییە، بەزەییمان پێیدا دێتەوە. پارچە شــوگڵاتێک بە کوێی گیپنێکی ئەوها ڕادەگات، ئەگینا دەبوایە پەرســتارەکانیش لە دانی ئەم هەمووە شیافانە بە گیپن دەستیان هەڵگرتبایە.

چوومە ژوورەکەی خۆم و چاوەڕوانی دایک و باوکم بووم. لە سەرەتاوە لە بەر هەناســەســواری خۆم ئاگام لە تێپەڕبوونی چرکەکان نەبوو، بەڵام هێندەی من چاوەڕوانیم کرد دەبوایە تا ئێستا پازدە جار گەیشتبانە لای من.

پـاش دەمێـک چـاوەڕوانی کـە وەدیـار نـەکـەوتن، زانیم دەبێ لـە کوێ بن. بەماتەماتە و بێئەوەی بهێڵم کەس پێمبزانێ بە داڵانە دوورودرێژەکەی قاتی خۆماندا ڕۆیشتم و بە ئاسپایی چوومە قاتی خوارەوەتر و خۆم گەیاندە پشت دەرگای ژوورەکەی دوکتۆر دۆسڵدۆڕڤ.

چاکم هـەڵێنـابوو. دایکوباوکم لای دوکتۆر دۆســـڵدۆڕڤ بوون، لـە پشـــت دەرگاوە گوێم لێیان دەبوو.

ئەو ڕێگا دوورە! بڕستیان لێبڕیبووم، بۆیە دەمەساتێک وەستام تا پشـووێکم بێتەوەبەر و دڵەکوتەکەم هێور بێتەوە. هەر لەو دەمەســـاتەشدا بوو ئەوەی نەدبوایە بیبیستم، بیستم.

دایکم دەستی کرد بە نووکە نووک و دوکتۆر دۆسڵدۆڕڤیش پەیتا پەیتا دیگوت:

- ئەوەی لە دەستمان هاتووە کردوومانە.
- باوکیشم لە کاتێکدا گریان ئەوکی گرتبوو، دەیگوت:
- دڵنیام دوکتۆر، دڵنیام.

وەک چەقە گوێچکەکانم بە لاولاوەی دەرگاکەوە نابوو، نەمدەزانی کاممان ساردترین، لاولاوە ئاسنەکە یان من.

گویم لێبوو؛ دوکتۆر دۆسڵدۆڕڤ لێ پرسین؛

– حەز دەکەن بچنە سەرێ و دەمێک لەلای بن؟

دایکم وتی: دڵم بڕوا نادا، لە خۆم ڕانابینم.

باوکم وتی: ئۆسکار نابێ ئێمە لەم وەزعە دا ببینێ.

کە ئەو قسانەم بیست، زانیم کە دایکوباوکم چەندە بێوره و بێجەرگن. لەوەش خراپتر کە دووی بێورە، منیشیان وەک خۆیان دەبینی.

لە ژوورەکەوە گوێم لە دەنگی جموجۆڵی کورسییان بوو، زانیم خەریکن بێنە دەرێ، لە تاوان یەکەم و نزیکترین دەرگام کردەوە و خۆم پێداکرد.

بەم شێوەیە بوو کە خۆم لە ناو دولابی گسک و خاکەنازاندا دیتەوە و هەموو ئەم سەرلەبەیانی یە لەوێدا گیرم خوارد. خوایە؛ لام وایە نەزانی کە دەرگای دۆڵابی گسک و خاکەنازان تەنیا لە دەرەوەڕا دەکرێتەوە، وەک بڵێی ئینسانەکان پێیان وابێ ئەم گسک و خاکەنازانە پێ دەگرن و شەو کە داهات ڕادەکەن.

لەو کاتەدا بۆ من، ناو دۆڵاب و دەرەوە هیچ جیاوازێکی نەبوو، چۆنکە بەڕاستی تاقەتی بینین و هاودەمیی کەسم نەبوو و بەو قسانە کە بیستبووم، چەشنێک حەپەسا و سەرسووڕماو بووم کە ئیتر دەست و قاچەکانم گوێڕایەڵی من نەبوون.

بەرەبەری نانی نیوەڕۆیە هاتوهاوار پەیدابوو و هەموو لایەک تێکیان داویشت و پرسیاریان دەکرد و هەر کەسەش لەبەر خۆیەوە هاواری دەکرد:

– ئـــــــۆســـــــکار! ... ئـــــــۆســـــــکار!

وەڵامم نـەدانـەوە و کـەیفخۆش بووم کـە هـەموو هـاواری منیـان دەکرد. لەودەمەدا حەزم دەکرد سەر بخەمە سەریان و گاڵتە بە هەموو دنیا بکەم.

بەرەبەرە چاوەکانم قورس ببوون و خەریک بوو خەو دەیبردمەوە کە گوێم لە خشـــپە خشـــپی پێڵاوەکانی دادە "نیدا"ی فەڕاش بوو کە لە دۆڵابەکە نزیک دەبۆوە.

هەرکە دەرگای دۆڵابەکەی کردەوە هەر دووکمان لە ترســـان پڕ بە دەممان قیژاندامان. دادە نیدا لە بەر ئەوە کە چاوەڕوانی دیتنی منی لە پاڵ گســـک و خاکەنازاندا نەدەکرد، منیش لە بیرم چووبۆوە کە دادە نیدا ژنێکی وا ڕەشـتاڵ، سەرقژن و چاوگلۆپییە.

بە بیســـتنی دەنگی من و دادە نیدا بوو بە هەڵلا و هەنگەمەیەکی ســـەیر، دوکتۆر دۆســـڵدۆڕڤ، پەرســـتارەکان، ســـەرپەرشـــتی بەشـــەکان و تێکڕای خزمەتکارەکانی دیکە کۆبوونەوە، دەتگوت جەغزیان لێ‌کێشـــاوم. پێموابوو ئێسـتا حەیام دەبن و سـەرکۆنەم دەکەن، کە چی بینیم فرمێسـک لە چاویاندا قەتیس وەستاوە و هێزی بزەی سەرلێویان بەرگری لە هاتنە خواریان دەکات.

کە دەوروبەرم ئاوا بینی، هەلەکەم قواستەوە و وتم:

– حەزدەکەم دادە سووریٚ ببینم.

– ئۆسکار ئەوە لە کویٚ بووی؟ چۆنی؟

– حەز دەکەم دادە سووریٚ ببینم.

– بۆ لە ناو ئەو دۆڵابەدا بووی؟

– خۆت لیٚ‌گرتبووین؟

– حەز دەکەم دادە سووریٚ ببینم.

– چیت گویٚ لیٚ‌بوو؟

- حەز دەکەم دادە سووریّ ببینم.
- ها، چۆڕێک ئاو بخۆوە.
- نـــا، حەز دەکەم دادە سووریّ ببینم.
- هەر قومێک.
- نـــا، حەز دەکەم دادە سووریّ ببینم.

لەوە پتر هیچم نەدەگوت و گوێم نەدەدا هیچ، بەس یەک دەنگ هاواری دادە سووریّم دەکرد.

دیاربوو دوکتۆر دۆســـڵدۆڕڤ زۆر لە پەرســـتارەکان دڵمەند و تووڕە بوو کە باشـاری منیان نەدەکرد، ناچار گوتی بزانن ئەم خاتوونە کێیە بۆی بانگ بکەن. کـە دڵنیا بووم، دەگـەڵیـان چوومـەوە ژوورەکـەی خۆم و بۆ مـاوەیـەک خـەوم لێکەوت.

کاتێک وەخەبەرهاتم، دادە سووریّ دەم بەبزەوە لە ژووری سەرم دانیشتبوو.

- دەستخۆش ئۆسکار، دەردت پێکردن و دەرسێکی باشت دادان. دەزانی ئێستا ئەوان ئێرەییم پێدەبەن.
- گوێیان مەدەیە.
- ئەوان هەموویان مرۆڤی باشن، زۆر باشن.
- بۆخۆیان باشن، بە من چی.
- بۆ وا تووڕەی، چی ڕوویداوە؟

دوکتۆر دۆســـڵدۆڕڤ بۆ دایک و باوکمی باس کرد کە وا من دەمرم، کە چی ئەوان هەروا ڕێگەی خۆیان گرت و ڕۆیشتن. بۆیە لێیان بێزارم.

خوایە، چۆنی بۆ تۆ دەگێڕمەوە ئاواشم ورد ورد بۆ دادە سووریێ گێڕاوە.

دادە سووریێ لەبەرە خۆیەوە همێکی کرد و وتی:

- هـــم، ئەوە کێبەرکێکەی خۆمم لەگەڵ "سارا چەورەی بێتوێنێ" دەخاتەوە بیر. سارا چەورە زۆرانیگرێک بوو کە تەنیا لە شارەکەی خۆی واتە بێتوێن زۆرانی دەگرت و کاتی زۆرانیگرتنیش تا ئەو جێگەیە بۆی لوابا جلوبەرگی وەلا دەنا و بە ڕووتی دەهاتە مەیدانەوە. نەک هەر ئەوە بەڵکوو، تۆنێکیشی ڕۆن لە لەشی خۆی هەڵدەسوو و چەشنی مارماسی لووس دەبوو، بۆیەش حەریف هەر چی کردبای بۆی نەدەگیرا. بەم جۆرە هەموو ساڵێک "جامی قارەمانیەتی بێتوێنی" دەبردەوە. بەڵام بڕیارم دا کە بۆ جارێکیش بێ "جامی قارەمانیەتی بێتوێنێ" وەدەست بێنم.
- دەی دادە سووریێ چیت کرد؟
- کە سارا چەورە هاتە ناو مەیدانەکە، وەک هەمیشە لە بەر ڕۆنی زۆر دەبریسکایەوە، هەر کە هاتە ناوەوە ژمارەیەک لە برادەرکانم ئاردیان لێپڕژاند. جا بیری لێبکەوە ئارد و ڕۆن بە یەکەوە. ئێستا ئیتر لە دەستان خۆش دەهات. پاش چەند خولڵێدانێک بە دوەری یەکتردا، لەکاتێکدا هیچمان چاومان لەسەر یەک هەڵنەدەگرت، لە شاڵاوێکدا کە بۆم برد، مەچەکی کەوتە بەردەستم و بێ یەک و دوو ڕامکێشا بۆ لای خۆم و دەستەکەی دیکەم لە قەدی هاڵاند و هێندەی باوەشێکم لە دۆشەگەکە بەرزکردەوە و سووڕێکم پێدا. چەند چرکەیەک دواتر پشتی سارا چەورە دۆشەگی ماچ کردبوو و چوارپەڵ لێی تخێڵ بوو. لەو ڕۆژە بەدواوە ئیتر پێیان نەدەگوت مارماسی، بەڵکوو ناویان نا ئاردەماسی.
- بەڵام ببوورە، دادە سووریێ، تێناگەم ئەم بەسەرهاتە چ پەیوندێەکی بە کێشەکەی منەوە هەیە؟

- هەیەتی، ئۆسکار، هەموو کێشەیەک ڕێگاچارەی خۆی هەیە. لۆچێک ئارد لە هەموو شوێنێک دەسدەکەوێ. باشتر وایە بۆ خوا بنووسی ئەو لەمن زۆرتر دەزانێ.
- تەنانەت لەبارەی زۆرانوازیش؟
- بەڵێ، خوا تەنانەت لە سەر زۆران گرتنیش دەزانێ. تاقی بکەوە و حەوڵێک بدە. ئۆسکار بە چییەوە سەخڵەتی و تەنگەژەت چییە؟
- لە دایکوبابم بێزارم.
- جا کە وایە لە دڵەوە لێیان بێزاربە.
- بەڕاستیتە؟
- بەڵێ، بە تەواوی لێیان بێزاربە، ئەوکات بێئێش نابی و شتێکت دەبێ بکەی. ئەو کات دەزانی کە پێویست نەبوو وا خۆتی پێوە سەخڵەت کەی و ئەوەندەی نەدەهێنا. هەموو ئەوانە لە نامەکەتدا بۆ خوا بنووسە و داوای لێبکە سەردانێکت بکات.
- دەتوانێ بگەڕێ؟
- بە شێوەی خۆی بەڵام ڕاستییەکت بوێ، بەدەگمەن.
- بۆ؟ ئەویش نەخۆشە؟

بەو هەناسـەیە کە دادە سـووریێ هەڵیکێشـا زانیم حاڵی تۆش باشنییە، بەڵام ناخوازێ لە لای من بیدرکێنێ.

- وا هەبووە دایک و باوکت لە بارەی خوا دا دەگەڵتا دوابن؟
- لێیگەڕێ، دایک و باوکم گێژن.
- وایە بەڵام هیچکات بۆیان باس نەکردووی؟

- با، تاقە جارێک. ئەویش وتیان کە باوەڕیان پێی نییە. ئەوان تەنیا بڕوایان بە پاپانوئێلە.
- ئۆسکار گیان، بەڕاستتە، هێندە گێلن؟
- هەر مەپرسە! جارێکیان کە لە فێرگەڕا گەڕامەوە و پێموتن دەست لەو قسە بێبنەمایانە هەڵگرن و چیتر بە پاپانۆئێل، من و خۆیشیان هەڵنەخەڵەتێنن. ئێستا ئیتر من و هاوڕێکانم دەزانین پاپانۆئێلێک لە ئارادا نییە و درۆیە. زۆریان بەلاوە سەیر بوو و وەک لە ئاسمانڕا بەربووبنەوە، دەمیان داکەوت و دەستیانکرد بە سوێندخواردن کە مەبەستیان هەڵخەڵەتاندنی من نەبووە و بەڕاستی پێیان وابووە کە هەیە و ئێستاش زۆر بەداخن. بە بیستنی ئەم ڕاستییە زۆر بەداخ بوون. جا خۆت سەیر کە بزانە ئەم دووانە چەند گێلن.
- یانی بڕوایان بە خوا نییە؟
- نەخێر.
- باشە بۆت نەبوو بە پرسیاری ترەوە بە دوایدا بچی؟
- ئەگەر مرۆڤ دەربەستی قسە، بیر و کردەوەی هەر گێل و حوڵێک بێت، دەرفەت بۆ وردبوونەوە لە بیر و کردەوەی باش نامێنێ.
- خۆ ڕاست دەکەی. بەڵام لە قسەی ئەو دایک و باوکە گەمژەیەت، وەک بۆخۆت دەڵێی.
- بەڵێ گەمژە!
- ئەگەر لات وایە دایک و باوکت لە هەڵەدان و بڕوایان بە خوا نییە، تۆ بۆ بڕوات پێی نییە و داوای لێناکەی بێ سەردانێکت بکات؟
- باشە، بەڵام نەتگوت نەخۆشە و لە جێدا کەوتووە؟
- نا. ئەو بۆ سەردان شێوازی تایبەتی خۆی هەیە. ئەو

سەردانی فکر و بیرەکانی تۆ دەکات.

- ئەوەم زۆر بەدڵ بوو، قانەقدیلەم دەهات.
- دادە سووریێ بەردەوام بوو و گوتی:
- جا ئەوە دەشبینی ئەو سەردانەی خوا شوێنەواری باشی لەسەر تۆ دەبێ.
- باشە، دەگەڵی دەدوێم. بەڵام دادە سووریێ، تا ئێستــا ئەوە سەردانەکانی تۆیە کە شوێنەواری باشیان لەسەر من هەیە.

دادە سـووریێ بزەیەکی هاتێ و دەمی هێنا کوڵمەکانم ماچ بکات، دوودڵ بوو، لە ڕوانینەکەی ڕا خوێندمەوە کە ئیزنم لێدەخوازێ.

گوتم: بە حەزی خۆت بکە، ماچێکم بکە. بۆ کەســـی ناگێڕمەوە، نەکا بۆ ناو و ناوبانگی زۆرانیگرییەکەت باش نەبێ.

کە کۆڵمەکانی ماچکردم، دڵگەرم و شاد بووم، هەرچەند کە بۆنی سووراوسپیاو و سابوونەکەی گەلێک توند بوو.

پرسیم:

- دادەسووریێ، کەی دەگەڕییەوە بۆ لام؟
- من ئیزنم هەیە تەنیا حەوتووی دوو جاران بێم.
- دادە سووریێ شتی وا نابێ، من ناتوانم سێ ڕۆژان چاوەڕوان بم.
- بەڵام یاسا و ڕێساکە وایە.
- کێ ئەو قانوونانە دادەنێ؟
- دوکتۆر دۆسڵدۆڕف.

گوتم:

جارێ دوکتۆر دۆسـڵدۆرڤ هەر کە من دەبینێ ڕەنگی بە ڕوویەوە نەماوە. بچۆ داوای لێ بکە با ئیزنت بدا. بە ڕاستیمە دادە سوورێ بچۆ پێی بڵێ!

دادە سوورێ چاوێکی گوماناوی لێکردم.

– لە دڵەوە دەڵێم، ئەگەر هەموو ڕۆژێ نەیەی سەرم بدەی منیش نامە بۆ خوا نانووسم.

– حەول دەدەم.

دادە سـوورێ ڕۆیشـت و منیش دەسـتم کرد بە گریان. تا ئێسـتا نەمدەزانی تا ئەو ئاستە پێویستیم بە یارمەتی هەیە.

بۆم دەرکەوت ئێسـتا بۆ خۆم بە برینی خۆم نەزانیبوو کە چەندە نەخۆشـم. بیری ئەوە کە جارێکیتر دادە سوورێ نەبینمەوە لە سەر دڵم قورسایی دەکرد، ئەمەشم بە فرمێسک دەهێنایە ڕوو.

بەختی خۆم پێڕاگەیشـتم بەر لەوەی دادە سـوورێ بگەڕێتەوە لام، هێور ببمەوە.

کە دادەسوورێ گەڕایەوە، بزەی لە سەر لێوان بوو و گوتی:

– جێبەجێ بوو. بۆ ماوەی دوازدە ڕۆژان ئیزنم هەیە هەموو ڕۆژێ بێمە سەردانت.

– هەر لای من و کەسیتر؟

– هەر تۆ ئۆسکار، کەسیتر. دوازدە ڕۆژان.

نازانم چ بوو، چیم بە مێشک داهات کە فرمێسکەکان گەڕانەوە و دەستم کرد بە لەرزین. هەڵبەت دەزانم کە کوڕ نابێ بگرین، ئەویش بە تایبەت منی

سەرهێلکە کە دیار نیە کوڕم یان کچ. بەو سەروسەکوتە تاشراوەوە زۆرتر وەک ئەوە دەچێ لە ئەستێرەیەکی دیکە ڕا هاتبم. بەڵام چی لەگەڵ نەدەکرا، خۆم بۆ ڕانەدەگیرا. بەدەم گریانەوە پرسیم:

دوازدە ڕۆژ؟ دادە سووریێ وەزعم هێندە خراپە؟

ئەویش چاوەکانی لێڵ و وێڵ ببوون. ها ئێستا ها تاوێکیتر دەس بکات بە گریان، بەڵام دیار بوو زۆرانیگری بە ناوبانگ پێشی هاتنە خواری فرمێسکەکانی دەگرت. دیمەنێکی سەیر بوو، بردمییە دونیای بیر و خەیاڵاتەوە. بە دەنگی دادەسووریێ هاتمەوە خۆ کە پرسی:

– ئەمڕۆ چەندی مانگێیە، ئۆسکار؟
– ئەوە باسی چی دەکەی؟ ڕۆژژمێرەکە نابینی؟ئەمڕۆ نۆزدەی دیسامبرە.
– ئۆسکار لەو مەڵبەندەی من لێیەوە دێم باو بوو دیانگوت لە دوازدە ڕۆژی کۆتایی ساڵدا مرۆڤ دەتوانێ مەزەندەی چۆنیەتی دوازدەمانگەی ساڵی داهاتوو بکات و بزانێ کە چۆن دەبێت. واتە هەر ڕۆژێک نوێنگەی بچووککراوی یەک لە مانگەکانی ساڵی داهاتوویە. ڕۆژی نۆزدەی مانگی دیسامبر. واتە ئەمڕۆ دەبێتە مانگی ژانویە، بیستی دیسامبر دەبێتە مانگی فێوریە و بەم چەشنە تا دەگاتە سیویەکی دیسامبر کە دەبێتە نوێنگەی دیسامبری ساڵی داهاتوو.
– بەڕاستتە؟
– ئەفسانەیە. ئەفسانەی فاڵی دوازدە ڕۆژە. حەز دەکەم من و تۆ ئەم یارییە بە یەکەوە بکەین. لە ڕاستیدا تۆ ئەم یارییە دەکەی. واتە لەمڕۆ ڕا وابزانە هەر ڕۆژێک بارتەقای دە ساڵانە.
– دە ساڵ؟

– بەڵێ، یەک ڕۆژ بەرانبەری دە ساڵ.

– واتە تا دوازدە ڕۆژی دیکە دەبم بە سەت و سی ساڵ!

– ڕاست وایە، پێت چۆنە!

دادە سووریێ ماچێکی کردم و ڕۆیشت.

خوایە وەک دەبینی من ئەمڕۆ ســـەر لە بەیانی، بێ ئەوەی بە خۆم زانیبێ، لە دایک بووم، دەوروبەر کاتژمێر دوازدەی نیوەڕۆ کاتێک بوومە پێنج ســـاڵ تازە لە وەزعی خۆم گەیشـــتم. بەڵام هیچ هەواڵێکی دڵخۆشـــکەرم نەبیســـتووە. ئەمشـەو، ئێسـتا کە بوومە دە سـاڵ، باشـتر چاکە و خراپە لێکدەکەمەوە. تا لە بیرمە با داوایەکت لێبکەم. ئەمجار ئەگەر شـــتێکت هەبوو پێم بڵێی وەک ئەوەی ئەمڕۆ سەعات دوازدە، کاتێک پێنج ساڵانە بووم، لەسەرەخۆ بە و وەک ئەمڕۆ پەلەی مەکە.

سوپاس.

تا بەیانی، ماڵاوا ئۆسکار

تا لەبیرمە با داوایەکی دیکەت لێبکەم هەر چەند دەزانم بۆم نییە ڕۆژێ لە داوایەک زۆرترم هەبێ، بەڵام ئەمەیان لە ڕاستیدا داوا نییە بەڵکوو ئامۆژگارییە؛ پێم ناخۆش نییە و حەزدەکەم سـەردانێکی بچووکم بکەی لەو سـەردانانەی بە مێشـک دادێن، مەمنوونیش دەبم. هەموو ڕۆژێ نێوان هەشـتی بەیانی تا نۆی شـەو بۆت هەیە بێیە سـەردانم، پاشـان دەخەوم، وا هەیە بە ڕۆژیش بە هۆی ئەو دەرمانانە کە دەمدەنێ چاوێک گەرم کەم، بەڵام دەتوانی بەخەبەرم بێنی. لەوانەیە تۆش کارت زۆر بێ با دەرفەت لە کیس نەدەین. مەگەر نا؟

ئەم کاتە باش خوا!

ئەمڕۆ بە قۆناخی مێرمنداڵیدا تێپەڕبووم، کارێکی ســـاکار و خۆش نەبوو. پەککوو لەو هەمووە گێرە و کێشەیە!

دەگەڵ هاوڕێکانم و دایک و باوکم تووشــی کۆمەڵێک کێشـە و دەمەقاڵە بووم و هەمووشـی لە سـەر کچان بوو. ئەمشـەو هاتوومەتەوە سـەرەخۆ و شاییم بە خۆمە کە بوومە بیســـت ســـاڵ. ئەم قۆناخی خۆناســـینە گەلێک پڕ کێشـــە و ناخۆشە، بەڵام هەر شەیتان بە پیاو پێبکەنێ خۆشترە لە ئادەمیزاد.

خوایە، تا لە بیرمە با گلەیی بێ بەڵاتەوە کە نەهاتییە ســـەردانم، وێش ناچی هاتبی و نەمبینی بی. چونکە وەک وتم بە هۆی شــەڕ و کێشــەی ســەردەمی لاوەتی زۆر کەم خەوتووم و تەنانەت پێشـــم گوتبووی ئەگەر هاتی و لە خەو دابووم بەخەبەرم بێنە.

سەرلەبەیانی کە لە خەو هەستام، دادە سووریٚ لەبن سەرم ئامادە بوو. کاتێ نانی بەیانیمان دەخوارد، دادە ســـووریٚ باســـی کێبەرکێکەیٚ خۆی دەگەڵ "دەمبۆگەن" بۆ گێڕامەوە:

دەمبۆگەن زۆرانیگرێکی بلژیکی بوو کە لانی کەمی خواردنی ڕۆژانەی ســـێ کیلۆ گۆشـتی کاڵ بوو و هەموو جەمێکیش دەبەیەکی گەورەی بیرە بە سـەردا دەکرد. بۆگەنی ترشـاوی ناو گەدەی کە لە باتی بە کونی ژێرەوەدا دەربچێ بە دەمیدا دەریدەدا، بەهێزترین چەکی ئەو بوو؛ کە حەریفی وەبەرهاتبا گێژی دەکرد و زۆر بە خێرایی دۆشەگی پێ ماچ دەکرد.

دادە ســـووریٚ بەردەوام بوو و گوتی: ئەوەی منی ســـەخڵەت کردبوو بۆگەنی

زاری دەمبۆگەن بوو نە شـــان و باهۆی. بۆ ئەمەش دەبوایە چارەســـەرێک بدۆزمەوە کە ئەم چەکەی دەمبۆگەن کارم لێنەکا. هێنام دەمامکێک کە بە بۆنی مێخەک و گیاکێوی خۆشکرابوو، بە ســـەر خۆم کێشـــا و چوومە ناو مەیدان، ئیتر شام بە سەپانی خۆ نەدەزانی. واتە بۆ زۆرانیگرێکی سەرکەوتوو، مەرج هەر ماسوولکە نییە بەڵکوو مێشکیشی پێویستە.

کە تەواو بوو پرسی:

- ئۆسکار کێت خۆشدەوێ؟
- لێرە لە نەخۆشخانە؟
- بەڵێ.
- چزیلک، ئەنیشتەین و گیپن.
- ئەی لە کچەکان؟

چاوەڕوانی پرســیارێکی وەوتۆ نەبووم. هەوەڵ حەپەســام و پاشــانیش حەزم نەدەکرد وەڵامی پرسیارەکە بدەمەوە، بەڵام دادە سووری هەروا چاوەڕوان بوو و گوێی هەڵخســـتبوو. بیرم کردەوە خۆ لە هەمبەر زورانیگرێکی بە ناو و ناوبانگی جیهانییەوە، ناکرێ هەتا سەر گەمژە بنوێنم و دەم داچەقیو وەمێنم. گوتم:

- پێگی بلۆ،

پێگی بلۆ کچێکی شینە کە لە ژووری بنەبانی کۆریدۆرەکەماندا دەژی. کچێکی لێوبەخەندە بەڵام کەمدوێ، وەک پەریلەیەک دەچێ کە بۆ حەسانەوە لێرە لە نەخۆشخانە لای دابێ. کەچی ئەو نەخۆشیێکی ئاستەمی هەیە کە پێی دەڵێن ســـیانوس. کەموکوڕییەک لە خوێنیدا هەیە و خوێن بە چەشـــنی پێویســـت ناگاتە سییەکانی، هەر لە بەر ئەمەش گشت لەشی شین هەڵدەگەڕێ.

پێگی چاوەنواڕی نەشتەرگەرییەکە بۆی بکەن تاکو بتوانن سووری هەڵگێڕنەوە، کە من پێم حەیفە، چونکە بەدڵی من پێگی بەم ڕەنگە شـینەوە زۆر شـیرێن و لە سەر دڵانە. کاتێک لێی نزیک دەبێوە، هێدی، هێمن و نوورانییە.

– پێت گوتووە کە خۆشت دەوێ؟

– هیچ تەمام نیە لێی وەژوور کەوم و بڵێم پێگی من تۆم خۆشدەوێ.

– با، بۆ نا؟

– خۆ لە وانەیە هەر نەشزانێ من هەم.

– جا هەر لە بۆیە گوتنی پێویستە.

– هیچ سەیری سەروسەکوتی منت کردوە؟ وەک بنیادەم نەبێ وەک هەموو شتێک دەچم.

– بە پێچەوانە، من پێموایە تۆ زۆر قۆزی.

ئەم قسەیەی دادە سووریٚ دەمەتەقەکەمانی بۆ دەمێک وەستاند. بیستنی ئەم قسەیەم هێندە پێخۆش بوو کە مچۆرکێکم پێداهات و نەمدەزانی چۆنی وەڵام بدەمەوە.

– دادە سووریٚ من حەز ناکەم پێگی تەنیا گیرۆدەی باڵا و ڕواڵەت و ڕوومای من بێت.

– خۆت بەرانبەر بە ئەو چ هەستێکت هەیە؟

– من حەز دەکەم ئەو لە هەمبەر جندۆکەکاندا بپارێزم.

– چۆن؟ بۆ لێرە جندۆکە هەیە؟

– بەڵێ، هەموو شەوێ لە خەو بەخەبەرمان دێنن، کە لێشمان هەڵدەقورینجێنن زۆر بە ئێشە و لێشیان دەترسێن، چونکە نابیندرێن. ئیتر

خەو لە چاومان دەزڕێ.

- زۆر جار لە دەست جندۆکان وەئامان دێی؟
- نا، خۆم نا، من قورس دەخەوم. بەڵام هێندێک شەوان گوێم لێیە کە پێگی بلۆ دەقیژێنی. پڕ بە دڵ حەزم دەکرد ئەوم پاڕاستبایە.
- دەی بچۆ لای و پێی بڵێ
- بەڵام ناتوانم تەنانەت ئەگەر بشخوازم. چونکە بە پێی یاسای ئێرە شەوانە بۆمان نییە لە ژوورەکانمان دەربچین.
- بەڵام دڵنیام، جندۆکەکان شارەزای یاساکانی ئێرە نین. هێندێک زیت و وریا بە! ئەگەر جندۆکەکان ببیستن بە پێگی بلۆ بڵێی پارێزگاری لێدەکەی و ئێشکچێ دەبی، ئیتر ئەمشەو ناوێرن بێن.
- ئا ..... تۆ بڵێی...
- ئۆسکار ئێستا چەند ساڵی؟
- نازانم، کاتژمێر چەندە؟
- کاتژمێر دەیە، بە زوویی دەبی بە پانزدە ساڵ، بەرخی بابم کاتی ئەمە هاتووە بوێربی و هەستەکانی خۆت نیشانبدەی؟

کاتژمێر دە و نیو قەراری خۆم دا و بەرەو ژوورەکەی پێگی کەوتمە ڕێ. دەرگای ژوورەکەی لەسەر پشت بوو. گوتم:

ئەم کاتە باش پێگی! منم ئۆسکار.

لەســەر جێگەکەی پاڵکەوتبوو. وەک بەفرین کە چاوەڕوانی شــازادەیە، بەڵام خڕناڵە گەمژەکان لایان وایە ئەو مردووە. وەک بەفرین، بەڵام ئەمجارەیان سپی نا، بەڵکوو شین دەنوێنێ.

ئاوڕێکی لێدامەوە، نەمزانی بە شــازادەم دەشــوبێنێ یان خڕناڵ. من لە جیاتی

ئەو بوایەم؛ خۆم، ئەم سەرهێلکەیەم هەر بە خڕناڵ دەشوباند. بەڵام ئەو چی نەگوت و ئەوەش لە تایبەتمەندییەکانی پێگی‌یە کە قەت هیچ ناڵێت و نەگوتراوەکان وەک ڕاز دەمێننەوە.

گوتم، هاتووم پێت بڵێم ئەگەر بخوازی ئەمشەو و هەموو ئەو شەوانەی دیکە کە دادێن ئێشکچی بەر دەرگات دەبم و لە جندۆکەکان دەتپارێزم.

سەیرێکی کردم و چاوێکی لێداگرتم. دەتگوت فیلمە و بە دەوری هێواش نیشان دەدرێ، هەناسە کیشان خۆشتر و سووکتر ببوو. بێدەنگی لە جاران بێدەنگ‌تر، دەتگوت لە سەر هەوران دەڕۆم. کاتێک لە تەختی خەوەکەی کە بە نوورێکی نادیار رووناک ببۆوە، نزیک بوومەوە، لە ناکاو گوێم لە دەنگێکی گڕ بوو؛

– سەرهێلکە بوەستە! ئەوە منم ئێشکچی پێگی، نەک تۆ.

بە بیبینی جەستەی گەورەی گیپن کە شیپانەی دەرگای پڕ کردبوو، لەرزیم. ڕاستی دەکرد، بە دەگمەن خیو یان جندۆکەیەک دەیتوانی لەم جەستە زەبڵاحە نزیک ببێتەوە.

گیپن چاوێکی لە پێگی داگرت و گوتی: مەگەر وانیە پێگی؟ ئێمە دوستین، من و تۆ؟

پێگی سەیری میچی ژوورەکەی کرد و گیپنیش ئەمەی بە وەڵامی ئەرێنی وەرگرت و منی لە ژوورەکە کردە دەرەوە و گوتی:

– دۆستە کچت دەوێ بچۆ بۆ لای ساندرینا، پێگی گیراوەتەوە.

– کێ ئەم مافەی داوە بە تۆ؟

– من پێش تۆ بووم. ئەگەریش ناقایلی با بە زۆرانی و لێدان دیاری بکەین.

- نا پێویست ناکات، قایلم.

هەستم بە هیلاکی دەکرد، چوومە ژووری یاری. پێتوایە کێی لێبوو، ساندرینا! ســـاندریناش وەک من ســـەرەتانی هەیە بەڵام داو و دەرمانەکان بۆ ئەو یارمەتیدەر بوون. لێرە پێی دەڵێین "کچە چینی" چونکە بەو قژکلاوە ڕەشـــەی ســـەری کە وا ڕێک هاتۆتە خوارێ و بەم دوو گلە موویەی ناوچاوانی، وەک کچی چینی دەچێت.

سەیرێکی من کرد و پۆرگی بنێشتی ناو دەمی تەقاند و گوتی:

- ئەگەر حەزت لێیە دەتوانی ماچم بکەی.
- بۆ لە بەرچی؟ بنێشتی ناودەمت باشارت ناکات؟

تێمڕاخوڕی و گوتی:

- دڵنیام ناتوانی، هیچ وپوچ. دڵنیام کە قەت کچێکت ماچ نەکردووە.
- ئۆی، وەختە دڵم لە خۆ بێتەوە، دڵنیا بە نەک جارێک بەڵکوو زۆر جارم کردووە، من پازدە ساڵم.

بە سەر سوورماوییەوە پرسی:

- ئەتۆ و پازدە ساڵ!؟

سەیرێکی سەعاتەکەم کرد و گوتم :

- بـــەڵـــــــــــێ پازدە و برێکیش.
- بەردەوام ئەمە یەکێک لە خەونەکانم بووە کە کوڕێکی پانزدە ساڵە ماچم بکات.

- بەڵـــێ، کەم ئیشتیاش نی.

کە من وامگوت، لێو و لیچێکی ناشـــیرینی لێ بادام. لێوەکانی کردە خونچە وەک ئەوانەی بە جـامی پەنجەرەیەوەی دەنێن. زانیم کە چـاوەڕوانە مـاچی بکەم.

لێێ چوومە پێش و مـاچم کرد کە چی وەک چەقە پێمەوە نووســـا و بەری نەدەدام و لە دەســـتانی ڕزگاریم نەدەهات. دەم و لووتم تەڕ ببوو و لە ناکاو بێ ئەوەی بە خۆم بزانم بنیشـتەکەی دەمی خۆی، هاویشـتە ناو دەمم، منیش حەپەسام و یەکڕاست قووتم دا. ئیدی لە دین دەهری بووم.

هەر لەو دەمەدا یەکێک دەسـتی خسـتە سـەرشـانم. بێبەختی هیچکات بە تەنیا نایەت و دەستە خوشکیشی بە دواوەیە. دایک و باوکم!

هەر لە بیرم کردبوو کە ئەمڕۆ یەکشەممەیە.

- ئۆسکار! حەز ناکەی دۆستە کچەکەمان پێبناسێنی؟
- ئەوە دۆستە کچی من نیە.
- با واش نەبێ. ناتوانی بیناسێنی؟
- ساندرینا، دایک و باوکم، ساندرینا.

ساندرینا وەک نە بای هاتبێ و نە بۆران زۆر ژیرانە گوتی:

زۆر شادم بە ناسینتان.

لە کاتێکدا من وەختە لە داخانی شـــەق بەرم، کرابایە دەســـتم لە تینتینۆکەی دەنا. پرسییان حەز دەکەی ساندریناش دەگەڵمان بێ بۆ ژوورەکەت؟

گوتم: نەخێر ســـاندرینا لێرە دمێنێتەوە. کاتێک گەڕاینەوە بۆ ژوورەکەی خۆم

هەستم بە تۆزکاڵێ هیلاکی دەکرد، هیچ حەزیشم لێنەبوو قسەیان دەگەڵدا بکەم، بۆیە سەرخەوێکم شکاند.

کە بەخەبەر هاتم ئەمجارەش وەک هەمیشە دایک و باوکم دیارییان پێدام. لەو کاتەوە هاتوومەتە نەخۆشخانە دایک و باوکم ئیتر بەسانایی قسان ناکەن بەڵکوو بە هێنانی دیاری و خوێندنەوەی ڕێوشوێنی یاریکردن بە دیارییەکان پاشنیوەڕۆ تاقەتپروکێنەکانی یەکشەممان دەبەینە سەر. باوکم وا سەر دەباتە ناو خوێندنەوەی پسوولەی یارییەکان تەنانەت ئەگەر بە زمانی تورکی و یان مەغوولیش بێت. بەم چەشنە لە بە فیڕۆدانی پاشنیوەڕۆیانی ڕۆژانی یەکشەممە بە یەکەم دەرچووە.

ئەمڕۆ دەگەڵ خۆی جیهازێکی گوێگرتنی سیدی بۆ هێنابووم. هیچ دژایەتییەکەم لەگەڵ ئەمەیان دەرنەبڕی ئەگەر چی بە تەما بووم.

پرسیم:

– دۆێنێ لێرە بوون؟

– دۆێنێ؟ نا، چۆن؟ ئێمە تەنیا ڕۆژانی یەکشەممە دەتوانین بێین. بۆ دەپرسی؟

– کەسێک سەیارەکەی ئێوەی لە بەردەم نەخۆشخانە بینی بوو.

– سەیارەی جیبی وەک هی ئێمە زۆرە، خەڵک وەخت و بێ وەخت سەیارە دەگۆڕن.

– ئم، حەیف گۆڕینی دایک و باوک وا بەسانایی نێ.

بەم قسەیە مڕتەقم لێبڕین و پاشان سیدییەکەم خستە سەر و بێ پشوودان، لە بەر دەەمیاندا دوو جاران لە سەر یەک گوێم بۆ"گوێزشکێن" ڕاگرت. با بیچێژن، گۆڕی گیانیان بێت.

- حەزت لە چیرۆکی" گوێزشکێن" هەیە؟
- بەڵێ، ماندووم.

تێگەیشـــتن کە بـاشـــتر وایە بڕۆن. لە ڕواڵەتیـان ڕا دیـار بوو دڵەڕاوکێیـانە و نیگەرانن. نەیاندەتوانی بڕیار بدەن. هەســـتم کرد دەیانهەوی شـــتێک بڵێن، بەڵام ناتوانن. گۆڕی گیانیان بێت با بیچێژن.

پاشــان دایکم لە ئامێزی گرتم و توند توند بە خۆیەوە گوشـیم و بە دەنگێکی تێکەڵ بەگریان گوتی:

خۆشم دەوێی ئۆسکاری بچکۆلە، زۆر زۆرم خۆشدەوێی.

لە سـەرەتا دا بە تەما بووم نەهێڵم لە ئامێزم بگرێ، بەڵام لە ئاخر چرکەدا خۆم بۆ شـل کرد و لێیگەڕام لە باوەشـم بگرێ. ئەم باوەشـە سـەردەمایەکی وەبیر هێنامەوە کە بێ دڵەڕاوکێ لە باوەشـی دەگرتم و بە بێشـڵەژان پێیدەگوتم: خۆشم دەوێی.

لام وایە لە ئامێزیدا خەوم لێکەوتبوو.

بەڕاستی دادە سووڕێ باش دەزانێ کەی دەبێ لەژوور سەرم بێ. هەموو کات کە لە خەو هەڵدەستم و چاو دەکەمەوە، ئەو بە پێکەنینەوە لە بن سەرمە.

- دایک و باوکت چۆن بوون؟
- وەک هەمیشە بێکەڵک. هەرچەند "گوێزشکێن"یان بۆ هێنابووم.
- گوێزشکێن؟ سەیرە. من دەستەخوشکێکم بەم ناوە هەبوو. زۆرانکارێکی بلیمەت. کە ملی حەریفی کەوتبایە نێو ڕانەکانی کرتەی لێدەهێنا. دەی دەگەڵ پێگی بلۆ قسەت کرد؟

– هەر باسی مەکە. ئەو دەزگیرانی گیپنە.

– بۆخۆی پێی گوتی.

– نا بەڵام گیپن.

– ئەی لەو ساختەچییە!

– نا وا نییە. پێگی ئەوی لە من خۆشتر دەوێ. ئەو لەمن بە هێزترە و لەمن باشتر دەبێت.

– هەی لەو ساختە چییە، بڕوام پێبکە! منیش وردیلە بووم، لە چاو ئەو زلە زلانەی کە دەتگوت فیلن، وەک مشکێک وابووم. تۆ تەنیا بیر لەو ئیرلەندییە بکەوە کە بە زگیبرسی و بە تای دەرپێیەکەوە سەتوپەنجا کیلۆی کێش بوو. هەر لاسمتێکی بە قەت ڕانی من دەبوو. ڕانیش چ ڕان، دەستی منییان لێ نەدەگەیشتەوە. بڕوات بێ کەمەری نەبوو دەستت لێی گیربێت.

– دەی ئەدی چیت کرد؟

– هیچ، شتێک دەستی لێیگیر نەبێ خڕە و کە خڕیش بوو، باش دەخولێتەوە، لێگرام ماوەیەکی چاک لە گۆڕەپانەکەدا بە دوامدا ڕابکات، بێ ئەوەی خۆ بە دەستەوە بدەم. کە باش هیلاک بوو زۆر بەسانایی خستمە سەرپشت. کە کەوت ئیتر هەستانەوەی نەبوو مەگەر بە. جەرسەقیل.

– ئۆسکارە بچکۆلانەکەم ڕاستە وردیلەی و ماسولکەکانت وا بەرچاو نین. بەڵام خۆ ئەوە تەنیا ئێسقان و ماسولکە نییە کە دڵی جوانێک دەبات، دڵیشی دەوێ. ئەویش ئەتۆ دلێکی گەورەت هەیە.

– مـــــن؟

– بچۆ بۆ لای پێگی و چیت لە دڵ دایە پێی بڵێ.

– تۆزێک هیلاکم.

– هیلاک؟ تەمەنت چەندە ئێستا؟ هەژدە.

– هەژدە ساڵەیەک هیلاکی نازانێ.

دادەسوورێ دەزانێ چ بلێت تا وزە و ورە وەبەر یەکێک بنێ. شەو داهاتبوو و دەنگەکان لە تاریکیدا بەرزتر بوون، تریفەی مانگەشـــەو کە پەنجەرەکانەوە دەخزایە ژوورێ و لە بەردە مەڕمەڕەکـانی دالآنەکەی دەدا، هەڵـدەگەراوە وڵاتی ڕووناک دەکرد.

چوومە ژوورەکەی پێگی دەســـتم ڕاداشـــت و گوتم هـانێ دەتوانی گوێ لە ســــــــــیدی" سەمای کلو بەفرەکان" بگری. ئەوندە خۆش و جوانە کە من گوێی بۆ دەگرم، بیر لە تۆ دەکەمەوە.

پێگی گوێی بۆ ئەم پارچە مۆســـیقایە ڕاگرت. پێدەکەنی وەک بڵێی ســـەمای "واڵسە"، و وەک کۆنە هەواڵێک، بیرەوەرییە خۆشەکانی بە گوێدا دەچرپێنێ.

سی دی کەی دامەوە و گوتی:

ئای کە خۆش و دڵگیر بوو.

ئەمانە یەکەم وشەکانی ئەو بوون. وەک یەکەم وشە خراپ نییە. مەگەر نا؟

گوتم:

پێگی بلۆ! حەزدەکەم پێت بڵێم پێمخۆش نییە نەشـــتەرگەریت بۆ بکرێ. تۆ هەروا کە هەی جوانی. ڕەنگی شینیت زۆر لێدەکاڵێتەوە.

بە ڕوونی دیـار بوو کە بە قســـەکـانم کەیف خۆش بوو. دیـارە من دەگەڵی سـەرڕاست بووم لە خۆمەوە وام نەدەگوت. ئەمەش هۆی سـەرەکی دڵخۆشـی ئەو بوو.

- ئـۆسكار حەز دەكەم تۆ لە هەمبەر خیوەكاندا بمپارێزی.
- گوتم : ئەرخەیان بە.

ئای كە چەند شاناز بوو، شاییم لە دڵدا دەگەڕا. هەست بە براوەیی، سەركەوتن و بە ئامانج گەیشتن، سەرمەستی كردم.

لە ناكاو گوتی: ماچێكم بدەیە

ئەم ماچوموچە بۆ كچان پرســێكی گرینگە و وەک پێداویســتێک ســەیری دەكەن. بەڵام بە پێچەوانەی كچە چینی، پێگی ئاڵۆز نییە. بەئەســپایی گۆنای هێنـایە پێشــێ. مـاڵم خراپ نـابێ ئەگەر بڵێم؛ كە مـاچم كرد هەســتم بە گەرمایەكی خۆش كرد.

- شەوخۆش پێگی!
- شەوخۆش ئۆسكار!

ها خوایە، ئەوە بەســەرهاتی ئەوڕۆی من بوو. دەشــزانم هەرەتی لاوەتی بە ســەردەمی بێعاری ناوبانگی كردووە. ســەردەمێكی چەتوون و ســەختە. بەڵام هەر ئەوندەی دەوامە تا دەبیتە بیست ساڵ.

ئەمەش داخوازی ئەمڕۆ، من دەخوازم دەگەڵ پێگی ژیانی هاوبەش پێک بێنم. ناشــزانم ئەم شــووكردن و ژنهێنانە هیچ پەیوەندییەكی بە كاروباری ئێوەوە هەیە یان نا، دەتوانێ مرۆڤ داوای لەم چەشـنەش واتە ژن و ژنخوازی لە ئێوە بكات؟ ئەگەر ئەم چەشــنە داخوازیانەتان پێ جێبەجێ ناكرێ و لە هەگبەتان دا نییە خێرا وەڵامم بدەوە تا داواكەم بۆ كەسی خۆی بنێرم.

ناخوازم پەلەت لێبكەم و تووشــی دڵەڕاوكێت بكەم. بەڵام منێش كاتێكی زۆرم نییە.

واتە زەماوەندی پێگی و ئۆســـکار ئا یان نا؟ بزانە ئەگەر بۆت جێ بەجێ بێ زۆر باش دەبێت.

تا بەیانی ماڵاوا، لە ئامێزت دەگرم

ئۆسکار

ئەرێ ئادرەسەکەت چ بوو؟

سەلام خوایە!

وا بەم چەشنە ئەمڕۆ ٢١ی مانگی دیسامبرە. ئەوە وا خەریکە لە سی ساڵەیی نزیک دەبمەوە و زەماوەندیشـــم کردووە. ســـەبارەت بە منداڵیش پێگی و من بڕیارمان داوە جارێ دەســـت ڕاگرین. وای بۆ دەچم جارێ پێگی ئامادەیی نەبێ. ئەمشەو ڕوویدا.

شـــەو کاتژمێر یەک بوو گوێم لە دەنگی گریانی پێگی بوو هەســـتام لە ســـەر جێگەکەم دانیشـــتم . جندۆکەکان هاتبوون ئازاری پێگی بلۆیان دەدا، ئەمە لە کاتێکدا کە بەڵێن وایە من بیپارێزم. بە دڵنیایەوە ئێســـتا پێگی دەڵێ چەند کوڕێکی بێبڵێنم و تازە قەت نامدوێنێ. ناحەقیشی نییە.

لە جێگەکەم هـاتمە دەرێ و بەرەو دەنگەکە چووم. کـاتێـک چوومە نـاو ژوورەکەی پـێـگـی بـیـنـیـم وا لەســـەر جـێخەوەکەی دانـیـشـــتووە و بە سەرسوورماوییەوە سەیرم دەکات. دەبێ منیش حەپەسا بووبم چونکە لە ناکاو پێگی شـێنم بینی بە دەمی بەســتراوەوە لەمن وڕما بوو کە چی من ئێســتاش

دەنگی قیژەم هەر دەبیست.

بەردەوام بووم تا دەرگای ژووری پەناشـــی ڕۆیشـــتم تا ئینجا زانیم کە ئەوە چزیلکە لە بەر ژانی برین و ســـووتـاوەکـانی دەنـاڵێنێ. کە ئەمەم بینی بۆ چرکەیەک شـــەرمم لە کردەوەی خۆم کرد. ئەو کاتەی کە وا ئاگرم بەردەدایە ماڵەوە و ســـەگ و پشـــیلە. تەنانەت ماســـییەکانیش برژان و یان لە ئاوەکەدا کوڵان. تێگەیشـــتم دەبێ چ ئازارێکیان چێشـــت بێ. بە لانێکیشـــدا دەڵێم باش بوو کە تووشـــی ئێرە نەبوون. ئەگینا لێرە ئەوانیش بەردەوام ئەم ئازارەی کە چزیلک دەیچێژێ، دەیانچێشت.

چزیلک خۆی گڕمۆڵە کرد و بێدەنگ بوو و منیش گەڕامەوە ژوورەکەی پێگی بلۆ.

- کە واتە ئەوە تۆ نەبووی؟ من ئەو ماوەیە هەر پێم وابوو کە تۆی شەوانە وا دەنگ و هاوارت دێت.
- منیش پێم وابوو تۆی.

لە ڕاستیدا ئێمە نەماندەزانی چی ڕوویداوە و چمان گوتووە، بەڵام یەک شـت ڕوونە کە ئێمە ماوەیەکە بە بێدەنگی و لە ناخی خۆماندا بیرمان لە یەکتر کردۆتەوە.

پێگی بلۆ ئەوەندەی تریش شـین هەڵگەڕا. ئەوەش نیشـانەی شـەرمی تایبەتی کچانەیە.

- چۆنت قەرار داوە و بە تەمای چی ئۆسکار؟
- چۆنت قەرار داوە و بە تەمای چی پێگی؟

بە ڕاسـتی سـەیرە کە هێندە خاڵی هاوبەشـمان هەیە. بۆچوونی وەکوو یەک،

پرسیاری وەکوو یەک. ڕووی تێکردم و گوتی:

پێتخۆشە لە تەختەکەم و لە تەنیشتم دا بخەوی؟

کچ بە ڕاستی شێـــتـــۆکەن. ئەوە من بوایەم بۆ پرسیارێکی لەم چەشنە چەند کاتژمێر، وەللا بگرە ڕۆژ و هەفتە لەخۆم دەنووســـام، دەمهێنا و دەمبرد، ئینجا ئەگەر وێرابام پرسـیارم کردبا. کە چی ئەو هێند بە سـاکار و سـانایی پرسـیاری کرد وەک بڵێی پرسیارەکەی هەڵگری هیچ شتێکی سەیر و سەمەرە نەبێ.

گوتم: باشــە، چوومە ســەر تەختەکەی. جێگەمان هێندێک بەرتەنگ بوو، دەنا شــەوی وا خۆش نابێتەوە. بۆن و بەرامەی پێگی زۆر خۆشــە. باوەشــی نەرمی پێگی شــوێنی وچاندان و حەســانەوەیەکی لەبن نەهاتوویە. نەرم و نۆڵییەک، کە ئیتر من دەمێکە لە لەشــی ڕەقهەڵاتوو و ئیســقانیی خۆمدا بەدی ناکەم. دەمێکی باش نووستین. خەونێکی زورمان بینی، لە باوەشـی یەکتردا گەلێکمان باس و خواس کرد. گەلێکمان سەربردەی خۆمان گێڕایەوە.

ســەر لە بەیانی کە "مادام گۆمەتێ" ســەرپەرســتاری بەش، ئێمەی بە یەکەوە دیت، کردی بە فەرتەنە و گوڕاندن بەسەر پەرستاری کێشکی شەودا. دەمێکی باش بە ســـەریەکدا گوڕاندیان و هاواریان کرد، پاشـــان ڕوویان کردە پێگی و ئینجـا لە من. دەرگـاکـانیـان بە یەکـدا دەدا و وەک ژەنگەســـووره ویزە و هاژوهوژیان دەهات، ژانیان کردبوو. هی دیکەیان دەهێنا و لە ســەر ئێمە بە شـــاهیدیان دەگرتن و پێیان دەگوتین بێچووە نەگبەت، لەکاتێکدا ئێمە زۆر هەسـتمان بە بەختەوەری دەکرد. باش بوو دادەسـووریێ هات؛ بە هاتنی ئەو ئاوێکی سارد بە ئاورەکەدا کرا و بە دەنگێکی بەرز گوتی:

جا ئیدی بەســە لە ســەری مەڕۆن و دەســت لەو منالانە هەڵگرن! ئێســتا بۆ ئەرکی خۆتان لەبیرکردووە، لەباتی ئاگاتان لە نەخۆشــەکان بێ بوونە چاوەدێر و پارێزەری بەندەکانی یاسای نەخۆشخانە. بەو پەڕی ڕێزمەوە سەگ دەڕێنمە

ئەو داب و شـــوێنە و هەی بەزیاد نەبن. دەتانهەوێ چاوی یەکتر دەربێنن؟ فەرموون بڕۆن شـوێنێکیتر بدۆزنەوە، ئێرە جێی نییە. بڕۆن لە شـوێنێکی دیکە بیخەن!

کەس نەیتوانی قسە لە قسەی دادەسووریدا بکات. وەک هەمیشە ڕاستییەکان هەر لە لای ئەون. دادەسـووریّ دەگەڵ من هاتەوە ژوورەکەم و سـەرخەوێکم شکاند.

کە لە خەو هەڵستام بە یەکەوە کەوتینە دوان.

– ئەرێ ئۆسکار نێوانی تۆ و پێگی هەر گاڵتەیە یان شتێک لە گۆڕێ دایە؟
– گاڵتەی چی، من زۆر بەختەوەرم. ئێمە ئەمشەو ژیانی هاوبەشمان دەستپێکرد.
– ژیانی هاوبەش، یانی ژیانی ژن و مێردایەتی؟
– بەڵێ. ئێمە هەر چی ژن و مێردێکی لێک مارەکراو بەیەکەوە دەیکەن کردمان.
– ئاوا؟
– ئەرێ، بۆ؟ ئەگەر ڕاستت بوێ ئێستا ئەمن؛ سەعات چەندە؟ سەرەوەی بیست ساڵم، خۆم بۆم هەیە بڕیار بدەم چۆن بژیم. وانییە؟
– بێ ئەملاو ئەولا

پێت سـەیر دەبێ ئەگەر بلێم ئێسـتا وەکو چەند سـاڵ لەمەوبەر ئیتر بێزم لە ماچوموچ و ئامێزگرتن نابێتەوە و پێمخۆشە. سەیرە مرۆڤ چۆن دەگۆڕێ!

– ئۆسکار بزانە کە بە شادییەکانتەوە شادم. سەر هەڵدان و گەورەبوونت ڕەوتی خۆی دەپێوێ.

– بەڵام شتێکمان نەکرد و زمانمان لە دەمی یەکتر نەنا. پێگی بلۆ دەترسا کە ئەگەر زمانی لە دەمی بنێم مناڵی وە زگی بکەوێ. ئەتۆش پێتوایە؟

– پێموایە ڕاست دەکات.

– چی؟ یانی ئەگەر مرۆڤ دەم بەدەمی یەکەوە بنێ مناڵ دروست دەبێ. کە واتە من دەگەل کچە چینی مناڵم دەبی.

– هێدی بە ئۆسکار! مەترسییەکە زۆر کەمە، زۆر بچووکە.

دادەسووریٚ هێندی بڕوا بە خۆ و دڵقایم بوو، منیشی هێور کردەوە. بەڵام چیت لێوەشارم، لە لای تۆ دەی درکێنم. بەس لە لای تۆ. من و پێگی جارێک زمانمان وێککەوت، یان دوو سێ جار، ڕاستی نازانم بەڵکوو چەند جار.

دەمێک نووستم، پاشان دەگەڵ دادەسووریٚ نانی نیوەڕۆمان خوارد، هەستم کرد باشترم.

– سەیرە، سەر لە بەیانی بە ڕاستی هیلاک و بێتاقەت بووم.

– ئاساییە، تەمەنی نێوان بیست و بیستوپێنج ساڵەیی تەمەنی شەوزیندەدارانە، دەم، دەمی جێژن و شەوگەردییە، مرۆڤ نە گوێی بە خەو دەبزوێ و نە ماندویی دەناسێ. کە چی ئەمەش پێیدەوێ و دانەوەی هەیە. دەڵێی چی بچین سەرێکی خودا بدەین؟

– هەی نەبێ ئادرەسەکەیت پەیدا کردووە؟

– لام وایە ئەو لە کلیسایە.

دادەسووریٚ وای پێچاومەوە وەک بڵێی سەفەری یەک لە جەمسەرەکانی دونیایە بکەین. هەڵیگرتم و بردمی بۆ کلیساکە کە لە بنەبانی پارکی نەخۆشخانە، لەو دیوی چیمەنەکەی کە زوقم داپیۆشی بوو، هەڵکەوتووە. با من بۆت باس نەکەم، بێڕێزی دەبێ، هەرچی بێ باسی ئادرەسی تۆیە.

گەلێک شـڵەژام. شـڵەژام کە پەیکەری تۆم بینی. ئەو وەزعەی تۆی تێدا بووی، ڕووت و قووت هەڵواسراو، سیسـەڵە و بێ‌گیان، لەخاچدراو، دڕکاوی، خوێناوی و بریندار. لارەمل، سـەری خۆت بۆ ڕاندەگیرا. بیرم لە خۆم کردەوە. زۆر تووڕە بووم . ئەگەر من خوا بوایەم وەک تۆ هەی، بۆ چرکە ساتێکیش ئەم نالەبارییەم قەبوول نەدەکرد و کۆتاییم پێ‌دێنا.

– دادەسووری، قسەی خۆمان بێ، تۆی زۆرانبازی ناوبەدەرەوە و براوەی تێکرای ئەو هەموو میدالانە، چۆن هیوا و هومێدی خوت بە مەوە بەستۆتەوە؟

– بۆ نا ئۆسکار؟ ئەگەر ئیستا خودا، یەکی ورگن، مەچەک بابۆڵە، لەش‌چەور، قژکورت یان پرچ هۆنراوە وەک پالەوانان بوایە، زۆرترت باوەڕ پێدەکرد؟

– هـــــــــــــــــــــ.....م ...

– ئۆسکار بیر بکەوە، لە کێ زۆرتر هەست بە نزیکی دەکەی؟ خوایەک کە هەست ناکا و نازانێ ئازار چییە یان خوایەک کە هەست بە ئازار دەکات؟

– دیارە، ئەوەی هەست بە ئازار دەکات. بەڵام ئەگەر من خوا بوایەم و ئەو توانا و دەسەڵاتەی ئەوم هەبوایە، لەو مەینەت و ئازارەدا نەدەمامەوە.

– هیچ کەس ناتوانێ خۆ لە ئازار ببوێرێ. نە خوا، نە تۆ، نە دایک و باوکت و نە من.

– باشە بۆ دەبێ ئازار بچێژین؟

– ڕاست چاوەڕوانی ئەم پرسیارەم دەکرد. ئازار هەیە تا ئازار. بڕوانە، سەیری دەموچاوی بکە! لێی ورد بەوە! باش بڕوانە پێتوایە هەست بە ئازار دەکات؟

– نا، زۆر سەیرە. وێناچێ هەست بە ژان بکات.

– ڕاست وایە. دوو جۆر ئازار هەیە ئۆسکاری من. ئازارێک هی لەش و

ئازارێک هی دەروون و ناخە؛ ئازاری لەش دەبێ لەگەڵی ڕابێی و تاقەت بێنی. ئازاری دەروون خۆت هەڵیدەبژێری.

- ئێستا تێناگەم.

- ئەگەر دەست وپێت بە مێخ بکێشن، چارێکت نییە جگە لەوەی هەست بە ئازار و ژان بکەی. دەبێ خۆڕاگر بی. بەڵام بە پێچەوانە هیچ مەجبوور نی بۆ بیری مردن و لە بەر مردن ئازارت هەبێ. خۆ تۆ نازانی چۆنە و چی دەبێ. واتە بڕیارەکە بەخۆتە.

- کەس دەناسی، بیری مردنی، دڵخۆشی بکات؟

- بەڵێ، دەناسم. دایکم وابوو. لە سەرەمەرگێدا بزەی لە سەر لێوان لانەچوو. تەواوێک بێتاقەت بوو، پەلەی بوو و دەیویست بزانێ لەو دیو چی ڕوودەدات.

نەمدەتوانی هیچ بڵێم چونکە حەزم دەکرد درێژەی گێڕانەوەکەم گوێ لێبێ. دەمێک بیرم لە قسەکانی کردەوە. دادە سووریێ بەردەوام بوو:

- بەڵام زۆربەی خەڵک مووقەڵێش نین و بیری لێناکەنەوە. زۆر بە قایم ئەوەی هەیانە گرتوویانە و بەری نادەن، وەک قڕنوو کە ئەو جێگەیەی گرتوویەتی بەرینادا. با نموونەیەکت بۆ بێنمەوە "گونتک"، ئیرلەندێکی حەریفم بوو کە کێشی بە تاقە بندەرپێیەکەوە و زگی بەتاڵ سەد و پەنجا کیلو بوو و پلەی قورسترین زورانیگری ژنی جیهانی وەدەست هێنابوو. سەر و بنی قسانی هەر ئەوە بوو، وەڵا ئامادە نیم بۆ مردن. نەخێر وەلا من تەسلیمی نابم. نەخێر ئامادە نیم. بەڵام ئەو لە هەڵەدا بوو. ژیانی ئەبەدی بۆ کەس نەبووە هەتا ئەویش یەک بێ لەوان. بەڵام "گونتک" ملی نەدەدا و نەیدەویست ئەم ڕاستییە بسەلمێنێ کە ئەویش دەبێ ئەم ڕێگایە بپێوێ. ئاخری تێکچوو، شێت بوو. ئەوەی لێی مایەوە سیوپێنج کیلۆ بوو.

ئێسک و پێست، ماسییە پانکەیەکی پنۆک پنۆکی سوور. دەبینی ئەویش مرد، وەکو هەموو کەسی تر. بەڵام ترسی لەمردن ژیانی لێکردە تاعوون و ژەهری مار. یانی لە ترسی مردن نەژیا.

– دادەسووریٚ "گونتک" خەرفاو بوو؟

– هەر خەرفاو تەواو نییە. لەتامی بردبووە دەر.

سەرێکم بۆ لەقاند، چونکە بە ڕاست ترسی گونتک لە ڕادە بەدەر وێدەچوو.

دادەســـووریٚ بەردەوام بوو و گوتی: خەڵک بۆیە لەمردن دەترســـن چونکە شتێک لە مردن نازانن و بۆیان نامۆیە. بەڵام ئەو نەناسراو و نامۆییە چییە؟

– ئۆسکار من پێشنیار دەکەم تۆ نەترسی بەڵکوو هیوات هەبیٚ. لە سەرئەم خاچە، سەیری دەموچاوی خوا بکە، ژانی لەشی هێناوەتە بەر بار و خۆڕاگرە کە چی لە دەروونیدا هەست بە هیچ ئازارێک نییە و هەناوی پڕە لە هیوا و ئومێد. هەر ئەمەش دەبێتە هۆی ئەوە کە هەست بە ئازاری بزمارەکان نەکات. ئاستی بەرزیی هیوا و ئومێد، ژانی لەش دەهێنێتە بەر ڕکێف. کە هیوات هەبوو خۆشت خۆت ناترسێنی و ئازاری خۆت نادەی. ئەم جیاوازییە، لە بوون و نەبوونی هیوا دا دەردەکەویٚ. حەزم دەکرد نیشانت بدەم.

– باشە دادەسووریٚ هەرکات ترسام زەخت لە خۆم دەکەم کە بیٚ هیوا نەبم.

دادەسووریٚ ماچێکی کردم. ئێمە بە یەکەوە تۆشمان دەگەڵ لەم دێرکە چۆڵەدا دەمەســـاتێکی خۆشـــمان هەبوو. قســـەی خۆمان بیٚ خوا! دەزانی زۆر بێخەم دەهاتییە بەرچاو.

کە گەڕاینەوە دەمێکی باش خەوتم. هەر دیٚ هیلاک و هیلاکتر دەبم. ئێســـتا ئیتر وانییە کە تێرخەو ببم. کە بەخەبەر هاتم بە دادەسوورێم گوت:

- له ڕاستیدا من له شتێک که نایناسم ترس و خۆفم نییه، بەڵام حەز ناکەم ئەو شتانەی حەزم لێیانە و دەیانناسم لە کیسیان بدەم.
- منیش هەروام، ئۆسکار. لە پێگی بلۆ بپرسین بزانین حەز دەکات چاییمان لەگەڵ بخواتەوە؟

پێگی بلۆ چـای لەگەڵ خواردینەوە، پێگی و دادەســـووریٚ بـاش بە یەکەوە رێکدەکەون. دادەسـووریٚ بەسـەرهاتی زۆرانبازی سـێ جەمکە خۆشـکانی بۆ گێڕاینەوە، گەلێک پێکەنین.

سێ خوشک کە بە دزی حەریفەوە جێگۆڕکێیان دەکرد. یەکەمیان دەهاتە ناو مەیدانی زۆرانبازی دوای هەر پشوویەک بە بیانووی میزکردن دەچووە دەرەوە ئینجا پاش دمێک بە ڕواڵەت دەگەڕایەوە، کە چی ئەمە خوشـکی دووهەم بوو بە حەســـاوەیی دەهـات. لایەنی بەرانبەریش هەر لای وابوو هەر زۆرانبـازی پێشوویە. بەم چەشنە ئەم سێخۆشکە گزەیان دەکرد و بەردەوام جێگۆڕکێیان دەکرد. هەموو لایەک سـەریان سـووڕ دەما کە چۆنە ئەم زۆرانبازە سـەرەرای چەنـد خول زۆرانکـاری هەر تۆزکـاڵێکیش چییە هیلاک نـابێ. تۆمەز کەس بە فیڵی ئەم سێ جەمکەی نەدەزانی .

دادەسـووریٚ پێیزانی و ئاشـکرای کرد. دوو لە خوشـکەکانی لە ئاودەسـتاندا کردە بەندەوە و کلیلەکەشـــی لە پەنجەرەوە فڕێ دایە دەرێ. پاشـــان چوو بۆ سەر دۆشەگ و خوشکی سێهەمی هەڵپشاوت تا لە کۆتاییدا دۆشەگی پێ ماچ کرد.

زۆرانبازیش دەبێ زیت بێ و فێڵەزان. دادەسووریٚ ڕۆیشت. پەرستارەکان چاو لە ســـەر من و پێگی هەڵنـاگرن وەک بڵێی ئێمە بومـب بین و پێیـانـدا بتەقێینەوە. بە لەعنەت بن. هەرچی بێ ئێستا ئیتر من سی ساڵم. پێگی بەڵێنی دا کە ئەمشـــەو لە یەکەم دەرەتـانـدا بێـت بۆ لام و منیش بەڵێنیم پێدا کە

ئەمجارەیان زمانم لە زاری نەنێم.

بەڕاستی وایە خۆ هەر شەرت دروست کردنی منداڵ نییە بەڵکوو دەبێ بیر لە پەروەردەی بکەیەوە و کاتیشی بۆ تەرخان بکەی.

دەی خوا نازانم ئێستا داوای چیت لێبکەم چونکە ئەمڕۆ بەڕاستی ڕۆژێکی باش بوو. کارێکی وا بکە بەیانی نەشتەرگەرییەکەی پێگی سەرکوتوو بێ. وەک هی من دەرنەچێ. ئەگەر لە مەبەستم دەگەی.

تا بەیانی ماڵاوا

ئۆسکار

- تێبینی

باش یان خراپ بوونی نەشتەرگەری پێوەندی بە بەشی تۆوە نییە و ڕەنگ بێ لە بارانتدا نەبێ. بەڵام کارێکی وا بکە پێگی بلۆ ورەی بەرز بێ و دەرئەنجامەکەی هەرچی بێ بە باشی وەربگرێ.

دڵنیام ئەوەت لە دەستی دێ.

سڵاو خوایە!

ئەمڕۆ پێگی بلۆ نەشتەرگەری بۆ کرا و منیش دە ساڵی پڕ لە چەرمەسەریم تێپەڕ کرد. تەمەنی سی ساڵەیی سانا نییە و کێشە و بەرپرسیاری هەر دەم لە زیادبوون دایە.

"مادام دوکرۆ" پەرستاری شەو، چاوەدێر بوو و ئامادەکاری بۆ ژووری نەشتەرگەری دەکرد و پێگی بلۆ نەیتوانی بێت بۆ لای من.

کاتژمێر هەشتی بەیانی کاتێک لەسەر تەختێک دەیانبرد بینیم. لە ژێر مەلافە سەوزەکاندا هەر بە ئاستەم دیار بوو. کاتێک بە پێشمدا تێدەپەڕی کوڵی گریان گرتمی. دادەسووریێ لە تەنیشتم وەستابوو و دەستی گرتبووم کە تا ئاستێک ورەی وەبەر دەنام.

– دادەسووریێ! ئەو خوڵایەی تۆ بۆ ڕەزای بە بوونی مرۆڤی وەکو پێگی و من هەیە؟

– ئۆسکاری من، ئەوە شانسێکی گەورەیە کە هی وەکو ئێوە هەن. بە بێ ئێوە ژیان بێ مانا و تاقەتپڕووکێن دەبوو.

– نا تۆ تێناگەی. مەبەستم ئەوەیە، بۆچی خوا ڕێگا دەدا مرۆڤی نەخۆش هەبی؟ یان بەدزاتە یان ئەوەیە لێهاتوو نییە.

– ئۆسکار نەخۆشی هەر وەک مردن وایە، ڕاستییەکە، نابێ وەک سزا سەیر بکرێ.

– دیاره كه تۆ نەخۆش نی!

– بە چی‌ڕا دیاره ئۆسكار ؟

لە جێی خۆم حەپاسـام. قەت نەمدەزانی دادەسـووری كە هەموو كات رووح سووک و خۆنەویست ئامادەی یارمەتیدان بوو، خۆیشی كێشەی هەبێ.

– دادەسووری شتێکت لێ‌شاردوومەوه؟ تۆ دەتوانی هەموو شتێک لەگەڵ مندا باس بکەی. تەمەنم سی و دوو ساڵه، سەرەتانم هەیه و هاوژیانم وا لە سەر تەختی نەشتەرگەرییه. واتە منیش دەگەڵ تەنگ و چەڵەمان ڕاهاتووم و سەربوردە و گەلێک ئەزموونم هەیه.

– تۆم خۆشدەوی ئۆسكار

– منیش تۆم خۆشدەوێ. كێشەكەت چییه، چم لەدەستی دێ؟ حەز دەكەی بە فەرزەندەیی وەرت‌بگرم؟

– بە فەرزەندەیی! من؟

– بەڵێ، هەر ئێستا بەرپرسیارەتی "بێرنارد"م كە خەمۆک بوو لە خۆ گرتووه.

– بێرنارد؟

– ورچۆكەكەم. لەوێ، لە ناو دۆڵابەكەدا. لە سەر ڕەفەكە. ئەوە كۆنە ورچۆكەكەی منه. ئێستا ئەو ئیتر چاوەكانی نەماون، نە دەم و نە لمبۆز. ناوزگیشی كەم و زۆر بەتاڵه و چی تێدا نەماوه. هەموو لەشی كۆنە برینه. زۆر وێکچوویی لەگەڵ تۆدا هەیه. فەرزەندەیی بێرناردم ئەو ئێوارەیه قبووڵ كرد كە دایک و باوكی گەمژەم، ورچۆكەی نوێیان بۆ هێنام. وەک بڵێی من داوام كردبێ یان ویستبێتم. ئەگەر هەر حەزیان لە نوێكاری بوو، بۆ منیان بە برا چووكەیەكی نوی نەدەگۆڕییەوه. ئیتر بۆیە بێرناردم بە میراتگری خۆم داناوه و هەرچی لەپاشم بەجێ دەمێنێ هی بێرناردە.

ئەگەر تۆش هەست بە سوکنایی دەکەی و پێتخۆش بێ دەتوانم بە فەرزەندەیی وەرتبگرم.

– ئا بە دڵەوە. لام وایە ئەم کارەت دەتوانێ دەروونی من هێور بکاتەوە.

– ئەوە قەبووڵم کرد دادەسووریێ.

پاشـان چووین ژوورەکەی پێگی مان ڕێکوپێک کرد، گوڵ و شـوگلاتمان دانا بۆ کاتی گەڕانەوەی لە ژووری نەشتەرگەری.

دیســـان ئەوە خەو دمباتەوە. دەچم دەخەوم. بەڕاســـتی نازانم ئەو هەمووە خەوە لە کوێ ڕا دێ.

پاش نیوەڕۆیەکی درەنگ دادەسـووریێ بەخەبەری هێنام و گوتی کە پێگی بلۆ گەڕاوەتەوە و نەشـــتەرگەرییەکەشـــی ســـەرکەوتوو بووە. بە یەکەوە چووینە ســـەردانی. دایک و باوکی بە تەنیشـــت تەختەکەیەوە دانیشـتبوون. دڵنیا نیم، بەڵام دەبێ پێگی بۆخۆی یان دادەسـووریێ باسـی منیان بۆ دایکوباوکی پێگی کردبێ، چونکو وێـدەچوو بزانن من کێم و زۆر بە ڕێزەوە هەڵســـوکەوتیـان دەگەڵدا کردم و لە نێو خۆیاندا دایان نیشـاندم، جۆرێک کە بتوانم لە نزیکەوە دەگەڵ خەسوو و خەزوورم چاوم بەسەر خێزانمەوە بێ.

لەوەی کە پێگی ڕەنگی نەگۆڕدرابوو و هەر وا مەیلەوەشین بوو دڵخۆش بووم. دوکتۆر دۆســـڵدۆرف هاتە ژوورەوە و لە کاتێکدا بە ســـەری پەنجان برۆکانی هەڵدەگلۆفی گوتی: تا چەند کاتژمێرێکی دی ئەم ڕەنگە شینە بە سەر دەچێ و نامێنێ. ســـەیرێکی دایکی پێگیم کرد، شـــین نەبوو ســـەرەڕای ئەوەش جوان بوو. لە بەر خۆمەوە بیرم لە پێگی کردەوە. خێزانی من هەر ڕەنگێـک بێ، بـا ببێ من ئەوم هەر خۆشدەوێ.

پێگی چـاوەکـانی کردەوە، زەردەخەنەیەکی بۆ من و دایـک و بـاوکی کرد و

دیسان خەوی لێکەوتەوە.

دایک و باوکی سوکنابیەکیان هاتێ بەڵام ئیتر لەوە زۆرتر نەیاندەتوانی بمێننەوە.

ئێمە کچەکەمان بە تۆ دەسپێرین، دەشزانین کە تۆ بە باشی ئاگاداری لێ دەکەی.

من دەگەڵ دادەسووریّ دا لە لای پێگی مامەوە تا جارێکی دیکەش چاوەکانی کردەوە ئینجا گەڕامەوە ژوورەکەی خۆم بۆ حەسانەوە.

ئێستا کە نامەکەم بەرەو کۆتایی دەچێت لام وایە ئەمڕۆم ڕۆژێکی باش بوو. ڕۆژێک بوو بۆ خێزان. دادەسوورێم بە فەرزەندەیی وەرگرتووە، دەگەڵ خەسوو و خەزووران ڕێکین و خێزانیشم بە خۆشییەوە بەرەو باشتربوون دەروات. هەر چەند ئیتر بەرەبەری کاتژمێر یازدە شینایی دەموچاوی نەما.

تا بەیانی ماڵاوا

ئۆسکار

ئەمڕۆ هیچ داواکارییەکم نییە و دەتوانی وەحەسێی.

ڕۆژباش خوا!

ئەمڕۆ لە تەمەنی نێوان چل و پەنجا دا بووم کەچی کەم تا کورت گەوج و گەمژە بووم.

بە کورتی بۆت باس دەکەم و لەوەش زۆرتری کات پێ ناکوژم چونکە بایی ئەوەندش نییە. پێگی بلۆ وەزعی باشـــە، بەڵام چزیلک کە ئیتر چاوی بینینی منی نییە،" کچە چینی" هان داوە و ئەویش بۆ پێگی گێڕاوەتەوە کە من دەمی ئەو، واتە دەمی "کچە چینیەم" ماچ کردووە.

پێگی بێ یەک و دوو گوتی: ئیتر نێوانی من و تۆ تەواو بوو. پێمگوت ئەوە ڕووداوێکی نەویستووی هەڕەتی لاوەتی بوو و هی سەردەمێکە کە ئێمە هیچ پیوەندیەکەمان بە یەکەوە نەبوو. هەروەها گوتم خۆ ناکرێ هەتا هەتایە تاوانی هەڵەکانی سەردەمی لاوەتیم بدەمەوە.

بێ ســوود بوو، پێگی ملی نەدا. تەنانەت بۆ قەڵســە گێڕان لەمن دەگەڵ کچە چینی، بوو بە دەســتەخوشــک. ســەریان بەســەری یەکترەوە دەنا و فڕق و هۆڕیان بوو.

کاتێکیش "بیرژیت" کە توخمەگێڵۆکی (داونس ســیندرۆمی) هەیە و هەر دەم بە دوای خەڵکی دیکەوەیە، وەک پیشــەیانە، لە ژوورەکەم هاتە ســەردانم، لێی گەڕام ماچم بکات. لە ڕاستیدا ماچ نا، لێستمێوە چونکە هەموو سەرو سەکوتی ماچ کردم. بیرژیت لەو کارەی خۆی تەواو هەستی بە بەختەوەری دەکرد وەک ســـەگێک کە خاوەنەکەی بلێســـێتەوە. بەڵام لە بەختی بەد، ئەنیشـــتەین ئەم

دیمەنەی بینی. ڕاســتە ئەنیشــتەین ســەری ئاوی هێناوە بەڵام خۆ چاوەکانی تانەیان لەســەر نییە. هەموو شــتێکی بینی و ورد ورد بۆ پێگی و کچە چینی گێڕایەوە. ئێســـتا تێکرای میوانی ژوورەکـانی قـاتی ئێمە نـازنـاوی "ڕاوچی کچان"یان وەدوا خســتووم هەرچەند کەمن هەنگاوێکیش چییە لە ژوورەکەی خۆم وەدەرنەکەوتووم.

– دادەسووریێ بڕوات بێ بۆخۆشم نازانم چی چوو لە کەڵیشەمەوە و بۆ وا گێلانە خۆم نایە بەردەستی بێرژیتەوە.
– لە تەمەنی چل و پەنجادا شەیتانۆکی دزە دەکات جڵدی زۆر پیاوان، سەر لە نوێ هەڵەسوونە دێننەوە و حەز ناکەن دان بە تێپەڕ بوونی هەڕەتی لاوتییاندا بێنن، بۆیە زیانێ دەکەن.
– کە واتە ئاساییە. بەڵام پاساوێک نییە کە ئاستی گەمژەیی من وەشارێ.
– تەواو ئاساییە.
– چی بکەم ؟ چۆن بکەم؟
– کێت خۆش دەوێ؟
– پێگی. تەنیا پێگی.
– پێی بڵێ! عیشقی یەکەم بە سۆز و هەستیارە. مرۆڤ کە باوەڕی پێی بوو نابێ کۆڵ بدات.

خوایە، بەیانی کریســمەســە، قەت بە مێشــکمدا نەهاتبوو کە ئەوە ڕۆژی لە دایکبوونی تۆیە. کـارێکی وابکە بەینی من و پێگی ئـاســـایی بێتەوە. نـازانم هۆکارەکەی چییە بەڵام ئەمشـەو بە تەواوی دڵم گیراوە. هەسـت بە تەنیایی و بێهیوایی دەکەم.

تا بەیانی

ماڵاوا

ئۆسکار

ئێستا کە ڕەفاقەتیمان هەیە بڵێ بزانم بۆ ڕۆژی لە دایکبوونت چیت دەوێ؟

ڕۆژباش خوا!

کاتژمێر هەشتی سەر لە بەیانی ئەمڕۆ بە پێگیم گوت کە خۆشم دەوێ. تەنیا ئەو و ئیتر کەسیتر. هەروەها گوتم کە ناتوانم بێ ئەو بژیم. ئەویش دەستی کرد بەگریان و گوتی کە زۆر خەمبار بووە و دانی پێداهێنا کە تەنیا منی خۆش دەوێ. گوتیشی ئەم خۆشەویستییە نەگۆڕە کەسی دیکە ناتوانی وەک من لە دڵی ئەودا جێگە بکاتەوە.

سەیرە وا بە یەکەوە دانیشتووین و فرمێسک هەڵدەوەڕێنین کە چی هەست بە سوکنایی و ئارامی دەکەین. ژیانی هاوبەشی ژن و مێرد شتێکی شازە. بە تایبەت دوای تەمەنی پەنجا ساڵی، ئەو کات کە مرۆڤ هەموو تاقیکارییەکانی سەرکەوتووانە تێپەڕاندووە و لە کڵ هاتۆتە دەر.

کاتژمێر دە، بۆن و بەرامەی کریسمس بەتەواوی هەست پێدەکرا، ژووری پێگی بۆ مانەوە نەدەبوو چۆنکە ژوورەکەی خەریک بوو بە هاتنی تێکرای بنەماڵەکەیان، برا، مام، برازا، خاڵۆزا، پوورزا و ئامۆزاکانی جمەی دەهات. منیش دەبوو بە ناچاری چاوەڕوانی هاتن و دەگەڵ بوونی دایک و باوکم بوایەم. دەبێ ئەمجارە چ دیارییەکیان دۆزیبێتەوە. پارچۆکێکی هەژدە هەزار کەرتی؟ کتێب بە زمانی کوردی؟ سەندوقێک پڕ لە دەفتەرچەی مونتاژ؟ یان وێنەیەکی لە جامگیروای خۆم هی ئەو سەردەمە کە ساخ و سەلیم بووم؟ بیری بەسەر بردن دەگەڵ دوو گەمژە بە نزمترین ئاستی"ئی کۆ" وە، گێژاوێک بوو کە ئاراو قەراری لێبڕیبووم کە چۆن بتوانم ڕۆژێکی وا ناخۆش تێپەڕکەم.

لە ناوکاو بێ یەک و دوو بڕیارم دا خۆ دەربازبکەم. بۆ ڕاکردن، پلانی خۆم دارشت. لیستۆکەکانم بۆ ئەنیشتەین، لێفەکەم بۆ چزیلک و شوگلاتەکەشم بۆ گیپن. پاش مەودایەک بیرم کەوتەوە کە دادەسووریێ لە ژووری خۆگۆڕینی پەرستارەکان دەمێکی پێدەچێت و دایک و باوکیشم بەر لە دوازدەی نیوەڕۆ ناگەنێ. هەموو شتێک پر بە پێستێتی. کاتژمێر یازدە و نیو دادەسووریێ لە ئامێزی گرتم، جێژنە پیرۆزەی لێ کردم، داوای کات و ساتێکی خۆشی لەگەڵ دایک و باوکم بۆ خواستم و ئینجا بەرەوە ئەو قاتە کە ژووری خۆگۆڕینی پەرستارەکانی لێیە کەوتە ڕێ. کە ئەو ڕۆیشت فیکەم بۆ گیپن، ئەنیشتەین و چزیلک کرد، ئەوانیش بێ یەک ودوو هاتن جلوبەرگیان کردە بەرم و لە سەردەستان بردیانم بۆ لای کۆنە سەیارەکەی دادەسووریێ. کۆنی سەیارەکە دەگەڕێتەوە بۆ "چاخی پیش سەیارە". گیپن کە لە هەژاراوا گەورە بووە لە کردەنەوەی قفلدا شارەزا و کارامەیی تەواوی هەیە، بە چاونووقانێک دەرگای پشتەوەی سەیارەکەی کردەوە و ئینجا منیان لە بەر پێیان لە نێوان کورسییەکانی پێشەوە و دواوە درێژ کرد و خۆیان بێئەوەی کەس بیان بینێ، بە پەلە گەڕانەوە.

پاش دەمێکی چاک، دادەسووریێ هات لە پشت فەرمانی سەیارەکەی دانیشت. دەمێکی چاک کۆخی، لام وایە پتر لە پانزدە جار. ئینجا سەیارەکەی هەڵکرد و بە خێرایەکی زۆر کەوتە ڕێ. ئەم سەیارە ئەنتیکانە بێوێنەن. دەنگیان هێندە بەرزە پێتوایە زۆر خێران، واش بە ئێرە و ئەوێت دادەن وەدەزانی سواری چەرخوفەڵک بووی. کێشەیەکی دیکەش ئەوە بوو، وەک بڵێی دادەسووریێ لە لای "بەدەڵەکانی فیلم" فێری لێخوڕین بووبێ، نە دەربەستی چرای سوور بوو و نە جیاوازی بە شەقام و شوستە دەکرد. لە فەلەکە دا جۆرێک لێیدەخوڕی دەتگوت لە سەر دوو تەگەران دەڕوات. ئەگەر زانی بات لەو پشتەی چیم پێکرا!؟ بەردەوام دەستی لەسەر هۆڕنەکە بوو. کومەڵێک وشەی نوێی لێ فێربووم کە دەری دەخست دادەسووریێ بە ڕاستی زمانزانە! بەم لەفز و وشانە

که بۆ شـــوفیرەکانی دیکەی بەرێ دەکرد، دەردەکەوت دڵنیا بوو کەس نییە لەخۆی بەدەر بزانێ سەیارە لێبخوڕێ. شوفیرێک نەبوو، لە قیڕەی تیژ و وشەی دڕکاوی دادەســـووریّ بێبەش بووبێ. دادەســـووریّ بێ بەزەییانە بە ســـەر نەیارەکانیدا کە هەر کام لە پشـت فەرمانی سـەیارەکانی خۆیاندا دانیشـتبوون یان ئەم خەڵکەی دەیانویست لەمبەری شـەقامەوە بپەڕنەوە ئەمبەری شـەقام، دەڕشـاییەوە. بۆم دەرکەوت کە جیهانی زۆرانبازان فێرگەیەکی پڕ لە ئەزموونی قسەی دڕکاوییە.

بە تەما بووم کاتیک دەگەینێ هەستم خۆ بهاوێمە کورسـییەکەی پێشـەوە و بڵێم "بـــــــــاووو!" بەڵام ڕێگاکە هێندە دوور و درێژ بۆوە کە لام وایە خەوم لێکەوت. کاتێک بە خەبەر هاتم تاریکی، بێدەنگی و سـەرما بەسـەر وڵاتدا زاڵ بوون و منیش هەروا لە بەر پێی کورســـییەکانی دواوەی ســـەیارەکە لەســـەر پێفەڕشـە شـێدارەکاندا کەوتبووم. ئەوە یەکەم جار بوو کە دان بە بێعەقڵی و کەریەتی خۆمدا بهێنم بۆ ئەو کارەی کردوومە.

کە لە سەیارەکە هاتمە دەرەوە بەفربارین دەستی پێکرد، بەڵام هیچ ئەو جوانی و خۆشـییەی سـەمای کلۆی بەفرەکانی ناو چیرۆکەکەی "گوێز شـکێن" یان تێدا بەدی نەدەکرا. تەنیا دەنگی لەرزی ددانەکانم بوو کە بە حەزی خۆیان و بێ مەیلی من، بێدەنگی شەویان دەشکاند.

خـانوویەکی گەورەی ڕوونـاکم بینی، بە زەحمەت بەرەو وێ چووم. زەنگی دەرگاکە ئەوەندە لە بەرزی بوو کە بە ناچار خۆم بۆ هەڵهاویشـت تا بیگەمێ. لە بەر هیلاکی کەوتمە سەر پێفەڕشی بەر دەرگاکە.

دادەسـووریّ منی لە بەر دەرگای ماڵی خۆیدا دۆزییەوە و بە حەپەسـاوییەوە لە بەرخۆیەوە دەیگوت: ئـای..... ئـاخر...ئەی . ئینجا داهـاتەوە ســـەرم و بە دەنگێکی کز ، لە بەر خۆیەوە چرپاندی بە گوێمدا:

ئازیزەکەم، خۆشەویست!

لەو دەمەیدا بیرم کردەوە و بە خۆم گوت: ڕاکردنەکەشم زۆر بێعەقڵانە و بێ خێر نییە.

هەڵیگرتم بردمییە ژووری دانیشـــتن، لە ســـووچێکدا درەختی کریســـمەس دەبریســـکایەوە. ماڵێکی خۆش و گەرموگوڕ. پێموانەبوو دادەســـووریێ ماڵ وحاڵێکی وا خۆشـــی هەبێ! کوورەیەکی پێوەنا و لەپەنا کوورەکە گەرمی کردمەوە. پاشـــان ســـەر و فنجانێکی گەورەمان شـــوگڵات خواردەوە. لای خۆم لێکم داوە کە لە ســـەرەتادا دەملاوێنێتەوە تا دێمەوە ســـەرەخۆ جا ئینجا دەس دەکات بە لۆمە و سەرزەنیش کردنم، بۆیە کاتێکی باشم دا بە خۆم، تا خۆم لە لۆمەی بدزمەوە. لە ڕاســـتێشـــدا ماندوویی لە بڕان نەهاتوو کە ئێســـتا بۆتە بەشێکی سەرەکی ژیانم، یارمەتیدەرێکی باشی ئەم مەبەستەم بوو.

– ئۆسکار هەموو لە نەخۆشخانە بە دوات‌دا دەگەڕێن، بۆتە بشێوی و هەراوهوریا. دایک و باوکت سەریان لێ شێواوە و پۆلیسیان ئاگادار کردووە.

– پێم سەیر نییە. ڕەنگ بێ لایان وابێ ئەگەر کەلەبچە بکرێم ڕوحمم دەبزوێ و خۆشمدەوێن.

– بۆ وا هێندەیان لێ تووڕەی؟

– ئەوان لەمن دەترسێن. ئەوان ناوێرن دەگەڵ من بدوێن و هەرچی ئەوانیش پتر دەترسێن من زۆرتر هەست بە نامۆیی و بیکەسی دەکەم. ئەوان بۆ لە من دەترسێن؟ ئەمن ناشیرین و دزێوم؟ بۆگەنیوم لێدێ؟ خەرفاو و شێت بووم بێ ئەوەی بۆ خۆم پێبزانم؟

– ئۆسکار! ئەوان لە تۆ ناترسێن، ترسی وان لە نەخۆشییەکەی تۆیە.

– ئەو نەخۆشییە بەشێکە لە من. پێویست ناکات چونکە من نەخۆشم ئەوان

هەڵس و کەوتیان دەگەڵ مندا بگۆڕدرێ. یان نەکا مانای خۆشەویستی لای دایک و باوکم تەنیا بۆ ئۆسکاری ساخ و سەلیم بێ؟

– ئـــــۆسکار ئەوان تۆیان خۆش دەوێ. ئەوەیان بە من گوتووە.

– بۆ ئێوە بەیەکەوە قسەتان هەیە؟

– ئەی چۆن، ئەوان بەخیلی دەبەن کە من و تۆ وا بەیەکەوە ڕێکین و لێک تێدەگەین. نا بەخیلّی نا ، خەمبارن. خەمبارن کە ئەوانیش وا ئەو شانسەیان نییە.

شـــانەکانم هەڵتەکانـد، بەڵام هەســـتم کرد هێنـدەی پیشـــوو تووڕە نیم. دادەسووری فنجانێکی دیکەی شوگلات دروست کرد و گوتی:

– دەزانی چۆنە ئۆسکار، ڕۆژێک دادێ تۆ دەمری، بەڵام دایک و باوکیشت دەمرن.

– بەڵامەوە سەیرە، قەت بیرم لێ نەکردبۆوە.

– ئەی چۆن، ئەوانیش دەمرن، تەک و تەنیا بە کۆڵێک پەژارەوە کە نەیانتوانی دەگەڵ تاقە منداڵەکەیان ئاشت بنەوە. ئەو ئۆسکارەی لە ئاستی پەرستندا خۆشیان دەویست.

– وا مەڵێ دادەسووری، خەریکە گریانم بێ.

– بیر لەوان بکەوە. تۆ کوڕێکی ژیری بۆیە لێت حاڵی بووە کە دەمری. بەڵام بیرت لەوە نەکردۆتەوە کە ئەوانیش دەمرن. هەموو دەمرین. دایک و باوکت و منیش ڕۆژێک دەمرم.

– وایە بەڵام هەرچی بێ ئەوە منم یەکەمجار دەمرم.

– ڕاستە. یەکەمجار تۆ دەمری، بەڵام هەر لە بەر ئەوەی تۆ بەر لەوانی تر دەمری بۆت نییە هەرچی پێتخۆش بێ بیکەی، مانای ئەوە نییە چونکە

یەکەمجار تۆ دەمرێ دەبێ هەموو ئەوانی تر لە بیر بکەی.

– ئێستا تێدەگەم دادەسوورێ. تەلەفونیان بۆ بکە!

خوڵایە باقییەکەت بە خێرایی بۆ دەگێڕمەوە چونکە دەستەکانم بێ هێز دەبن. دادەسوورێ تەلەفونی بۆ نەخۆشخانە کرد تا دایک و باوکم ئاگادار بکەن. ئەوان هاتن بۆ ماڵی دادەسوورێ و بە یەکەوە جێژنەمان گرت.

کاتێک دایک و باوکم هاتن پێمگوتن:

ببوورن، من لە بیرم کرد بوو کە ئێوەش ڕۆژێک دەمرن.

نازانم چی ڕووی دا و ئەوان چۆنم لێ تێگەیشتن بەڵام لام وایە هەموو شتێک وەک ڕابوردووی لێهاتەوە و بە یەکەوە جێژن و کۆڕێکی خۆشمان بەسەر برد.

پاش نانخواردن دادەسوورێ حەزی لێبوو لە تەلەویزیۆندا سەیری نوێژی جێژن بکات و هەروەها کێبەرکێیەکی زۆرانکاری کە بە ڤیدیۆ هەی بوو. ئەو لە کۆنەوە هەموو کات بەر لە نوێژی جێژن سەیری زۆرانبازییەک دەکات و ئەوەش بۆی بۆتە نەریتێک.

بێ پرسیار و بێ یەک و دوو دانیشتینە سەیرکردنی ڤیدیۆی زۆرانکارییەک کە دادەسوورێ پێشتر تۆماری کرد بوو. پڕ لە لێدان و کوتان نێوان "مەفیستا و ژاندارک". باوکم لە بەر خۆیەوە وادەکا: تەح لەم ژنە ئازایە! باوکم سوورسوور هەڵگەڕابوو وێدەچوو سەیری زۆرانبازیی پێخۆش بێ. سەرت سووڕ دەما چۆنیان لە یەکتردەدا. لە شەڕێکی وا دا ئەو لێدانەیان لەمن دابا، سەت جار دەمردم.

دادەسوورێ گوتی ڕاهێنانی زۆر توانا و تاقەتی مرۆڤ پەرە پێدەدات. گرینگە مرۆڤ بێ هیوا نەبێت. لە کۆتاییدا ژاندارک بردییەوە هەرچەند لەسەرەتا دا وێنەدەچوو شانسێکی هەبێ. لام وایە تۆ زۆر بەم سەرکەوتنە دڵخۆش بووی؟

تا لە بیرم نەچووە خوایە ڕۆژی لە دایکبوونت پیرۆز بێ!

دادەسوورێ کاتێک منی لە ژووری خەوی کوڕە گەورەکەیدا کە بەیتاڵە و ئێستا لە کۆنگۆ ئیش دەکات و لە لای فیلەکانە، لە جێگاوبان دەنا، گوتی: پێکهاتنەوە و ئاشتبوونەوەی من و دایک و باوکم دیارییەکی باشی ڕۆژی لە دایکبوون بوو بۆ تۆ. ڕاستییەکەت بوێ من ئەو قسەیەم پێ زیادەڕەوییە. بەڵام کە دادەسوورێی ناسیاو و برادەری کۆنی خۆت وا دەڵێ، ئیتر...

کاتێکی خۆش تا بەیانی

ئۆسکار

تا لە بیرمە با ئارەزووەکەم بکەم، کە دایک و باوکم هەمیشە وەک ئەمشەو وابن و هەروەها منیش.

کریسمەسێکی خۆش بوو بەتایبەت کێبەرکێکەی مەفیستا و ژاندارک. بشبوورە کە بەر لە نوێژی جێژن خەوتم.

ئەم کاتەت باش خوایە!

هەنووکە تەمەنم سەروی شەست ساڵە و ئێستا دەبێ تاوانی شەونشینی و ئاهەنگ‌گێڕانی شەوی ڕابوردوو بدەمەوە. ئەمڕۆ حاڵم هیچ باش نییە.

گەڕانەوەم بۆ نەخۆشخانە خۆش بوو. وایە ئیدی مرۆڤ لە تەمەنی پیری دا زۆر حەزی لە سەفەر و دوورکەوتنەوە نییە. بەڕاستی هێز و توانای سەفەر و کەوتنە ڕێم بۆ هیچ کوێ نییە.

لە نامەکەی دوێنێ دا لە بیرم چوو بۆت باس بکەم کە لە سەر ڕفەی پلیکانەکانی ماڵی دادەسووریٚ پەیکەرێکی پێگی بلۆی لێ بوو. سوێندت بۆ بخۆم هێندە ویکدەچن دەڵێی دوو لەتکی سێوێکن. دەموچاویی بە دیمەنێکی نەرمونیان، باڵاپۆشێکی شین، هەر وەک ڕەنگی پێستی پێگی‌یە.

دادەسووریٚ دەڵێ: ناوی ماریای پاکیزەیە و دایکی تۆیە. وەک من تێگەیشتم ئەم مادۆنایە پشت بەپشت لە بنەماڵەی دادەسووریٚدا بوونی هەبووە کە ئێستا وا داوییە بە من و منیش لە تەنیشت تەختی خەوەکەم لە بن سەری خۆم دامناوە. بەڵام هەر دەبێتەوە هی دادەسووریٚ چونکە وەک دەزانی من ئەوم بە فەرزەندی وەرگرتووە.

پێگی بلۆ لە سەر کورسێکی چەرخدار دانیشتبوو، هاتە سەردانم. حاڵی باشترە. لەگەڵم هاوڕا نەبوو کە وێکچوویی دەگەڵ پەیکەرەکە هەبێ بەڵام دەمەساتێکی خۆشمان بە یەکەوە ڕابوارد. لە کاتێکدا گوێمان دابووە "گوێزشکێن"، دەست لە ناو دەستی یەکتردا سەفەرێکمان بە ناو ڕۆژگاری

خۆشی ڕابوردوومان‌دا کرد.

ئیتر چیتر قسـه ناکەم چونکه هەسـت بە قورسـی پێنووسـەکە دەکەم. بە هۆی ئەو هەمووە شـوگلات خواردن و شـامپاینەی کە دایک و باوکان بۆ دوکتۆر و پەرستارەکانیان هێناوە هەموو نەخۆشن، تەنانەت دوکتۆر دۆسڵدۆرڤیش.

زۆر پێمخۆشە سەردانم بکەی.

لە ئامێزت دەگرم

تا بەیانی کاتێکی خۆش

ئۆسکار.

ڕۆژباش خوا!

ئەمڕۆ لە تەمەنی حەفتاوە بەرەو هەشتا دەڕۆم و زۆر بیرم کردۆتەوە.

یەکەم ئەوەکە دیارییەکەی دادەســوورێم بەکار هێنا. نازانم بۆم باس کردووی یان نا؟ ڕووەکێکە لە" سـەحرا"وە، کە هەموو ژیانی یەک ڕۆژە. هەرکە تۆوەکە ئاوی وێکەوێ شـین دەبێ، لاسـک دەردەکات، گەڵای لێ دەڕوێ، گوڵ دەکات، دەپشـکوێ، دەبێتە تۆو، دەژاکێ، سیس دەبێ، مل بەلارەوە دەنێ و بۆ شـەوێ، تەواو دەبێ. دیارێکی بە نرخ بوو، سوپاس کە ئەم شتەت دۆزیوەتەوە.

دادەســـوورێ، دایک و باوکم و من ســـەر لە بەیانی ئەمڕۆ ســـەعات حەوت ئاومان دا.

ڕاســتە لەوانەیە بۆم باس نەکردبی! ئێســتا ئەوان لە لای دادەســوورێ دەژین، چونکە لێرە نزیکترە.

هەنگاو بە هەنگاو هاوڕێی ژیانی گوڵەکەم کرد. بە ڕواڵەت ناشــیاو و بێبایخ دێتە بەرچاو. با ژیانی گوڵێکیش بێ، با پیرەدار نەبێ، بەڵام ئەو چرکەیەکیش چییە لە ژیانی کورتی خۆیدا نەوەستا و بە بەر چاوی ئێمەوە وەک پیرەدارێک ملەی کرد بۆ ئەوەی نەوەیەکی نوێ لە خۆی بەجێ بهێڵێ. یەک ڕۆژ خەباتی بێ وچان. یەک ژیان.

پێگی بلۆ و من ماوەیەک کتێبی "دوکتۆر و دەرمان"مان خوێندەوە. ئەم کتێبە پەسەندی پێگییە. ئەو زۆر حەزی لێیە لە نەخۆشییەکان سەرەدەرێ دەربکا و

بزانێ مەترسی کام نەخۆشی دیکەی لە سەر ڕێگەیە. بەش بە حاڵی خۆم لە وشەی دیکەم دەڕوانی، وشەی وەک ژیان، مەرگ، باوەڕ و خولا. نازانم باوەڕ دەکەی یان نا، بەڵام هیچ کامیانی تێدا نەبوو!

بە لانێکی‌دا بەڵگەی چاکە، دەردەکەوێ نە ژیان نە مردن نە باوەڕ و نە تۆ، لە زومرەی نەخۆشییاندا نین. ئەوەش خۆی لە خۆیدا خەبەرێکی نوێیە. چیت گوت؟ هەر چەند پێویست بوو کتێبی توکمە پرسی گرنگییشیان لە خۆ گرتبایە، گوتم:

– دادەسوورێ دەڵێی ئەم کتێبە تەنیا باسی ئەم نەهامەتییانە دەکات کە تاکی تایبەت دەتوانێ تووشی بێ. بەڵام باسی پرسە گشتییەکانی وەک ژیان، مەرگ، باوەڕ و خولا کە هەموو تاکێک دەگرێتەوە، ناکات.

– ئۆسکار ڕەنگ بێ بۆ ئەم پرسانە سەیری کتێبەکانی فەلسەفی بکەی. هەرچەند لەوانەیە ئەوەی دەیدۆزییەوە بە دڵت نەبێ. بۆ هەرکام لەم پرس و کێشانە کە تۆ ئاماژەیان پێدەکەی کۆمەڵێک وەڵامی جیاواز هەیە.

– چۆن شتی وا دەبێ؟

– پرسە هەرە گرنگ و سەرەکییەکان هەتا هەتایە وەک پرسیار دەمیننەوە. بە دوای وەڵامی هەر پرسیارێکی لەم چەشنەدا گومان و بەڵکوو، سەرهەڵدەدەن. تەنیا پرسیارە ساکار و ئاساییەکانن کە وەڵامی ڕاست و دەقا و دەقیان هەیە،

– مەبەستت ئەوەیە کە وەڵامێک بۆ "ژیان" نییە؟

– مەبەستم ئەوەیە بێ‌ژمار وەڵام بۆ"ژیان" هەیە، واتە وەڵامێک نییە.

– دەزانی دادەسوورێ من چۆنی لێ تێگەیشتووم، باشترین وەڵامی ئەم پرسیارە، تێیدا ژیانە و تا بنەبان ڕۆیشتنێتی.

دوکتۆر دۆســلدۆرڤ ســەردانی کردین بەڵام وەک ســەگێک کە دارت لێ بەرز کردبێتەوە، بە ترســەوە دەمڕوانێتێ. تێکهەڵکێشــی ئەم ترســە و برۆ چڕ و پڕە ڕەشــەکانی، نەگوتراوەکانی دەرونی دوکتۆر بە باشــی ئاشــکرا دەکات.

- پرسیم: دوکتۆر برۆکانت شانە دەکەی؟
- بە سەرسووڕمانەوە سەیرێکی دەوروبەری کرد وەک بیهەوێ لە دادەسووریێ و دایک و باوکم بپرسێ ئاخۆ باشی بیستووە. پاشان بە دەنگیکی نزمەوە گوتی:
- بەڵێ.
- دوکتۆر پێویست ناکات گرژ بی. ڕاستییەکەت بوێ دەرمانەکانم هەر دەم بە پێی ڕاسپاردەکان بەکار هێناوە، تۆش لە تیمار و دەرمان کردنمدا کۆتاییت نەکردووە. جا کە وایە پێویست ناکات هەست بە گوناهباری بکەی. تاوانی تۆ نییە کە دەبێ هەواڵی ئەم نەخۆشییانە کە ناوی لاتینیان هەیە و ڕزگاربوون لە دەستیان هاسان نییە، بدەی بە خەڵک. خۆ تۆ خولا نی کە دەسەڵاتت بە سەر سروشت دا هەبێ. تۆ تەنیا وەستاکارێکی. دوکتۆر دۆسڵدۆرڤ لەوەی کە هەیە لە خۆتی قورستر مەکە. ئەگینا بەردەوام بوون لەم ئەرکەدا چەتوون دەبێ. وا لە خۆت مەکە.

دوکتۆر دۆســـڵدۆرڤ بە دەمی داکەوتوو وەک هێلکەی لە دەمی دابێ گوێی ڕاگرتبوو. پاشان بزەیەکی هاتێ، بزەیەک لە ناخێوە و لە باوەشی گرتم و گوتی:

- ڕاست دەکەی ئۆسکار وایە. سوپاس کە پێتگوتم.
- تکایە شایانی نییە، لە خزمەت دام.

ئاوا بەم چەشــنە، خولایە. ئیســتاش چاوەڕوانی بەســەرکردنەوە و ســەردانتم.

وەرە، گومان مەکە! وەرە تەنانەت ئێستا کە دەورم پڕ لە خەڵکە. بە دڵنیایەوە خۆشحاڵ دەبم.

ماڵاوا تا بەیانی

لە ئامێزت دەگرم

ئۆسکار

ڕۆژباش خوا!

پێگی بلۆ مەرەخەس کراوە و گەڕاوەتەوە ماڵێ بۆ لای دایک و باوکی.

گەمژە نیم کە نەزانم ئیتر قەت جارێکی دیکە چاوم پێی‌ناکەوێتەوە.

چی دیکە نانووسم چونکە بەڕاستی خەفەتبارم. پێگی و من ژیانێکمان بە یەکەوە تێپەڕ کرد کە چی وا ئێستا من تەنیا، سەر ڕووتاو، بێتاقەت و لاواز لە جێگەدا کەوتووم.

ئاخ پیری.

ئەمڕۆ تۆم خۆش ناوێ.

ئۆسکار

ڕۆژ باش خوا!

سوپاس کە هاتی.

وەختێکی باشـت بۆ سـەردانم هەڵبژارد، چونکە حاڵم هیچ باش نەبوو. ڕەنگە تۆش بە نامەکەی دوێنێی من تووڕە بووبی.

کاتێک بە خەبەر هاتم بیرم کردەوە کە ئێسـتا وا نەوەد سـاڵم. ڕووم کردە پەنـجەرەوە کە سـەیـری کـلـۆی بەفـرەکـان بـکەم کە وا نەرم لەودیـوی پەنجەرەکانەوە سەمایان دەکرد.

ئەو دەم بوو تێگەیشتم کە تۆ بە تەمای بێیە سەردانم. بەرەبەیانی بوو و تەنیا لەم هەردە، هێندە زوو بوو کە باڵندەکان هێشـتا لە خەودا بوون، تەنانەت پەرسـتـاری شـەو "مـادام دوکرۆ"ش لە خەونوچکە دابوو، تۆش خەریکی ڕێکخسـتنی گزینگی بەربەیانی بووی. کاتێکی زۆری برد تا گزینگی بەیانیت سـاز دا. وڵات هەر دەهات و ڕووناکتر دەبوو. دونیای دەوروبەرت بە ڕەنگی سپی، ڕەساسـی و شـین پڕ کرد، تاریکایی شـەوت بەزاند. لاتدا و ژیانت وەبەر جیهان نایەوە. کۆڵـت نەدا. ئەوەدەمە بوو جیاوازی نێوان تۆ و ئێمەمانانم بۆ دەرکەوت. تۆ ئەو کەسـەی کە هیلاک نابی. ئەو کەسـەی کە بێهیوا نابی و هەر دەم بێوچان تێدەکۆشـی. گورجێک ڕۆژە هەروا گورجێکیش شـەو. هەر بەم خێراییەش بەهار ، زستان، پێگی، ئۆسکار، دادەسووریێ، عەجەب تاقەتێکت هەیە!

تێگەیشتم کە تۆ لەوێی و نهێنی خۆت نیشان دەدام: هەموو ڕۆژێ سەیر بکە

و بـڕوانە دونـیـا وەک ئەوەی کە ئەمە یەکەم ڕۆژ بـێ. بەم شـــێـوەیە ئامۆژگارییەکەتم ڕەچاو کرد و بەشـوێنیدا ڕۆیشـتم. یەکەمجار کە سـەرنجم دایە نوور، ڕەنگەکان، دارەکان، باڵندەکان و ئاژەڵەکان. هەسـتم بە شـنەبایەک کرد کە دەکەوتە بەر کوڵمەکانم و هەڵمدەمیسی. دەنگەکانم دەبیست کە لە داڵانەکانەوە بەرزدەبوونەوە دەتگوت لە ژێر گومەزێکەوە دێن. هەســـتم بە بوون و ژیان دەکرد. لە خۆشـییان مچورکم پێدا دەهات و بە بوونم سـەرفەراز و سەرمەست بووم.

سـوپاس خوڵایە بۆ هەر چی کە بۆت کردم. وام هەسـت دەکرد دەسـتی منت گرتووە بەرەو ناوەندی ڕازە شـاردراوەکانم دەبەی کە بەچاوی خۆم بیان بینم. سوپاس.

تا بەیانی

ئامێز

ئۆسکار

داواکارییەکەم: دەتوانی ئەم یەکەم ســەردانە بۆ دایک و باوکیشـــم دووپات بکەیەوە؟ ئەگەریش پێراگەیشـتی بۆ پێگێش. پێویســت ناکا بۆ دادەســووڕێ بپاڕێمەوە ئەو خۆی ئەمانە باش دەزانێ.

ڕۆژ باش خوا!

ئەمرۆ تەمەنم سەد ساڵە و بوومە هاوتەمەنی دادەسووریّ. زۆر دەخەوم بەڵام حاڵم باشـــە. حەوڵم داوە بۆ دایک و باوکم شـــێ بکەمەوە کە ژیان وەک دیارییەکی سـەیر وایە. لە سـەرەتادا مرۆڤ بە زیادەوە مەزندەی دەکات و لای وایە هەتا هەتایە دەژیت. پاشـــان بە کەمی دەنرخێنێ و لای وایە کە کورت و کەم بایخە و خەریکە لە کیســـی خۆی بدات. لە کۆتاییدا پێدەگات کە ئەوە دیاری نەبوو بەڵکوو قەرزێکە و ئەمانەتێک، جا ئینجا تازە تێدەکۆشـێ کەڵکی لێوەربگرێ. من کە ئێســـتا تەمەنم ســـەد ســـاڵە دەزانم باســـی چی دەکەم. هەرچی تەمەنی مرۆڤ زۆرتر دەچێتە ســـەر دەبێ زۆرتر تێبکۆشـێ تا بایخی ژیان بزانێ. مرۆڤ دەبێ بە ئەزموون و داهێنەر بێ. هەر شـێت و شـــوورێک دەتوانێ تەمەنی دە ساڵەیی و بیست ساڵەیی بە خۆشی تێپەڕ بکات و چێژی لێوەربگرێ. بەڵام لە تەمەنی سەد ساڵیدا کاتێک مرۆڤ بڕستی لێبراوە و ئیتر جموجۆڵ نەماوە دەبێ بیرێکی دیکە بکاتەوە.

نازانم توانیبێتم بۆیان بســـەلمێنم یان نا. سـڵاوی منیان پێبگەیەنە. ئێســـتا من ئیتر ماندووم.

تا بەیانی   لە ئامیزت دەگرم   ئۆسکار

ڕۆژباش خوا!

سەت و دە ساڵ. یەکجار زۆرە. لەو باوەڕە دام کە خەریکە دەمرم.

ئۆسکار

ڕۆژباش خوا!

کوڕە بچکۆلەکە مرد.

من لە ئیشـەکەم دا وەک پەرستار بەردەوام دەبم بەڵام چیتر دادەسووریێ نابم من تەنیا بۆ ئۆسکار دادەسووریێ بووم.

ئەو ئەمرۆ ســـەر لەبەیانی لە دونیا ڕۆیشـــت. من و دایک و باوکی بۆ نیو سـەعات چووبووین قاوەیەک بخوێنەوە. ئەو لە نەبوونی ئێمەدا ڕۆیشـت. من لاموایە ئەو چـاوەڕوانی دەرفەتێـک بوو کە ئێمە لە لای نەبین ئینجـا جێمان بهێڵێ. ئەو نەیویسـت کاتی سـەفەرکردنی ڕامانچڵەکێنێ. وەک بڵێی ئەوە ئەو بوو کە بەسەر سەرمانەوە بوو و چاوەدێری دەکردین.

هێند خەفەتبارم کە دڵم ژاندەکات. ئۆسـکار وا لە دڵمدا هێلانەی کردووە بۆم دەرناکرێ. دەبێ فرمێسـکەکان ڕابگرم تا کاتێک شـەو دەگەڕێمەوە ژوورەکەی خۆم، چونکە پەژارە و گریـانی من دەتوانێ هێنـدەی تر خەمی لە بڕان نەهاتووی دایک و باوکی ئۆسکار قورستر بکات.

سـوپاس کە دەرەتانی ناسـین و دەگەڵ بوونی ئۆسـکارم هەبوو. سـوپاس کە لە بەر ئۆسکار توانای دۆزینەوەی ئەم بەسەرهاتە پێکەنینیانەم هەبوو و تەنانەت بۆخۆشـم هێندێک لە زۆرانکاری و یاسـا و ڕێسـاکانی گەیشـتم. سـوپاس کە لەسـایە سـەری ئۆسـکارەوە منیش دەمێک پێکەنیم و دڵخۆش بووم. ئۆسـکار یارمەتی دام کە بـاوەڕ بە تۆ بێنم. هەموو هەنـاوم پڕە لە خۆشـــەویســـتی، لیپـاولیپم لە توانـا. گەرموگوڕییەک کە ئەو پێی بەخشـــیم، بەشـــی هەموو

ساڵەکانی ماوەی ژیانم دەکات.

تا کاتێکی تر

دادەسوورێ

تا لە بیرمە ئەوەش بڵێم کە ئۆسکار ئەم سێ ڕۆژەی ئاخری کورتە نامەیەکی لە سەر مێزی تەنیشت تەختەکەی بەجێ هێشتبوو، کە لام وایە بۆ تۆ نووسرابوو. ئەوەی لە سەر نووسرابوو:

تەنیا خوا بۆی هەیە بەخەبەرم بێنێ.

Éric-Emmanuel Schmitt

Oscar and the Lady in Pink

ئێریک ئیمانوئیل شمیت

ساڵی ١٩٦٠ لە شاری لیۆنی فەڕانسە لەدایکبووە .

خوێندنی دوکتورای لە فەلسەفەدا تەواو کردووە .

لە بواری مۆسیقا و شانۆگەریدا خوێندوویەتی.

کۆمەڵێک کتێب و شانۆنامەی نووسیوە ....